

šibenski list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

Cijena 20 dinara * Izdaje: Novinsko-izdavačko poduzeće «Štampa» Šibenik * Direktor MARKO JURKOVIĆ * Mjesečna pretplata za FNRJ 100 dinara, za inozemstvo 200 dinara * Tekući račun: Komunalna banka Šibenik 435-11-8 * Telefon štamparije 22-28 i 29-5?

Štafeta mladosti kreće 7. travnja

Ovogodišnja »Štafeta mladosti«, koja će prenijeti pozdrave milijuna Jugoslavena predsjedniku Republike Titu za njegov 70. rođendan, krenut će iz Jesenica u subotu 7. travnja u 10 sati. Ona će biti prenešena kroz blizu 350 mjesta svih republika i 25. svibnja na stadionu Jugoslavenske narodne armije u Beogradu bit će predana predsjedniku Titu. U toku svoga 7.000 kilometara dugog puta koji će trajati oko dva mjeseca štafeta će primiti mnoge pozdrave za druga Tita.

Prema programu koji je izrađen u Saveznom odboru za proslavu Dana mladosti, štafeta će proći kroz Kumrovec i biti prenešena kroz naselja na Auto-putu brastva i jedinstva. Ona će se, osim u pedesetak ostalih gradova, duže zadržati i u Zadru i Splitu.

Na Dan mladosti i u dane proslave u glavnim gradovima republika i većim mjestima održat će se kulturne i sportske priredbe.

Poslije predaje štafete predsjedniku Titu, u Beogradu će se na stadionu JNA održati tradicionalni program u kojemu će učestvovati pioniri iz beogradskih škola, omladinci iz Zagreba i pripadnici Armije.

Budući da se ove godine navršava 20-godišnjica dobrovoljnih radnih akcija omladine, proslava Dana mladosti obilježiti će se posebno ovim jubilejom. Smatra se, pored ostalog, da bi dovršenje sportskih i kulturnih objekata, kao i završetak pojedinih radnih akcija, trebalo povezati s proslavom Dana mladih.

Skupštine sindikalnih podružnica

Glavna tema: raspodjela dohotka

Iako su godišnje skupštine sindikalnih podružnica još u toku (zapravo, održane su u Šibeniku u većem broju kolektiva), ono što se ovdje danas može na njima čuti upućuje na vrlo ozbiljnu dostignuća sindikalnih organizacija u protekloj godini. Već do sada je zapazeno da su te skupštine najvećim dijelom dobro pripremljene i da se na njima raspravlja o nizu pitanja od izvorne važnosti za radne ljude i njihov kolektiv. Drugim riječima na tim skupštinama dominiraju tri teme: raspodjela dohotka i daljnje razvijanje organa radničkog upravljanja, zatim odnosi u kolektivima i obrazovanje radnika (kao najosnovnijem pitanju da bi se bolje proveo sistem materijalne raspodjele i radničkog upravljanja).

Rasprave koje su se na skupštinama u Šibeniku vodile u vezi s raspodjelom (a treba reći da je to manje-više bila svuda dominantna tema), pokazuju da su baš pitanja raspodjele ona koja se nalaze u centru svakog čovjeka u kolektivima i da se aktivnost sindikata na tome sve više iscrpljuje. Jer ta pitanja zasijecaju u proizvodnju, u probleme novih ulaganja, životnog standarda neposrednih proizvođača itd.

Velik broj kolektiva u Šibeniku prenio je na ekonomske jedinice prava iz radnog odnosa, primanja i otpuštanja radnika.

(Nastavak na 2. strani)

Perspektivni plan razvoja privrede šibenske općine

Najveći porast proizvodnje u ugostiteljstvu i zanatstvu

Oko 26 milijardi investicija - Izgradit će se 1.000 stanova - Rekonstrukcije u tvornicama obojene metalurgije - Nove površine pod povrćem - Dopršenje radova na magistrali - Proširenje komunalne djelatnosti

Petogodišnji plan razvoja privrede na području šibenske općine bit će uskoro predmet diskusija na zborovima birača i u mjesnim zajednicama Socijalističkog saveza. Karakteristike ovog plana sadržane su u općim smjernicama: intenzivniji nastavak procesa uvođenja suvremenih tehničkih sredstava, zatim racionalnije korišćenje raspoloživih kapaciteta u svim oblastima privrede, primjena suvremene tehnologije i automatizacije, kao i osiguranje potrebnog stručnog kadra.

NAJVEĆE INVESTICIJE U INDUSTRIJI I SAOBRAĆAJU

Prema nacrtu prijedloga perspektivnog plana društveni bruto produkt povećat će se od 31 milijarde u 1960. na 51 milijardu, a nacionalni dohodak od 10 milijardi na 17,5 milijardi dinara. Nacionalni dohodak po stanovniku porast će od 210 na 333 tisuće dinara, dok je najveći porast proizvodnje predviđen u ugostiteljstvu i zanatstvu. Od bliže 26 milijardi investicija gotovo 9,5 milijardi uložiti će se u industriju, 6 milijardi u saobraćaj, 351 milijun u poljoprivredu, 221 milijun u građevinarstvo, 440 milijuna u trgovinu, 883 u ugostiteljstvo, 497 u zanatstvo i 475 milijuna u komunalnu djelatnost. Porast proizvodnje imat će pozitivnog odraza i na zapošljavanje nove radne snage. U tom razdoblju broj lica zaposlenih u privredi povećat će se za oko 2.200, produktivnost će porasti za 55 posto, a prosječne zarade za oko 38 posto ili godišnje za 6,6 posto.

POBOLJŠAT ĆE SE DRUŠTVENI STANDARD

Uz investicije od 5 milijardi i 600 milijuna dinara, koliko će se utrošiti u društveni standard, za stambenu izgradnju je predviđeno preko 3 milijarde, za komunalne 886 milijuna, za prosvjetu i školstvo 948 milijuna, za zdravstvo i socijalnu zaštitu 389 milijuna itd. U naredne četiri godine na teritoriju šibenske općine izgradit će se oko 1000 stanova, za čiju će izgradnju sredstva biti osigurana iz stambenog fonda, zatim učešćem i građana pretplatom na stanarsko pravo, te sredstvima ostalih interesenata. Među komunalijama predviđeni su radovi na proširenju i rekonstrukciji vodovodne i kanalizacione mreže, na uređenju ulica i trgova, na održavanju javne čistoće, na izgradnji tržnice i klaonice, parkova,

kupališta, pošumljavanju i dr. Na sektoru školstva, pored izgradnje nove osnovne škole, u Šibeniku će se podići objekat za potrebe Pedagoške akademije. Predviđena je izgradnja osnovnih škola u Perkoviću i nadgradnja područnih odjeljenja u Jadrovcu, Grebašćici, Brodarici, Zatonu, Sinišom Gornjem, Zlarinu, Boraji i u osnovnoj školi u Crnici. Sredstvima od 145 milijuna uredit će se prostorijske muzeje, galerije, biblioteke, arhive, kazališta i čitaonice u većim selima ove komune. U zdravstvu je predviđena gradnja poliklinike, dispanzera i nadgradnja sanitarno-epidemiološke stanice, kao i niza zdravstvenih stanica i punktova, zatim prihvatilišta za napuštenu djecu, ustanova za pomoć radnoj porodici i centar za socijalni rad. Osim toga gradit će se Dom za stare i nemoćne, kao i Dom sindikata.

PORAST FIZIČKOG OBJUJMA U INDUSTRIJI

Najveće investicije predviđene su za rekonstrukciju pogona u šibenskoj aluminijskoj industriji. Porast fizičkog objuma iznositi će 85 posto, društveni bruto proizvod povećat će se za 66 posto, a nacionalni dohodak za 86 posto. Za dovršenje pogona ferolegura utrošit će se preko 3,6 milijarde dinara, čime će godišnja proizvodnja ferolegura porasti od 19 na 30 tisuća tona, a elektroda i masa od 8,4 na 18.600 tona. U tvornici glinice i alumina u Lovozovu nastaviti će se sa radovima na rekonstrukciji glinice, elektrolize, ljevaonice i livnice, a u tvornici lakih metala »Boris Kidrič« nakon izvedenih radova na rekonstrukciji valjanice i presaonice godišnja proizvodnja porast će za novih 6.600 tona.

U drvnjoj industriji predviđa se povećanje društvenog bruto proizvoda za 41 posto, što će biti uvjetovano proširenjem kapaciteta u građevnoj stolariji i izra-

Proslava 20-godišnjice JRM i pomorstva Počele pripreme

Kao što je poznato ove godine slavi se jedan značajan jubilej — Dvadesetogodišnjica Ratne mornarice i pomorstva. Ovakav značajan jubilej bit će svečano proslavljen u svim jedinicama Ratne mornarice, ustanovama i poduzećima naše pomorske privrede, te u svim gradovima i mjestima duž naše obale.

Da bi ova proslava imala što organiziraniji karakter, kao i da bi se postigli što bolji rezultati u njoj, ovih dana je u šibenskom garnizonu formiran Odbor za proslavu koji će usmjeriti i upravljati sa cjelokupnim radom oko proslave. On će svoj rad koordinirati s odgovornim faktorima u gradu koji će također djelovati oko proslave ovog jubileja.

Ovogodišnja proslava Dana Ratne mornarice i pomorstva ima slijedeće bitne karakteristike:

— da što potpunije evocira najznačajnije događaje iz naše

di pokućstva. U tekstilnoj industriji stari strojevi zamijenit će bridnog kukuruza u Donjem polju, a ekonomija na Ražinama se novima. U ovoj grani privrede predviđa se porast proizvodnje za 401 posto uz povećanje radne snage za oko 420 osoba. Uz investicije od 32 milijuna dinara nabavit će se nova oprema u grafičkoj industriji.

NOVE POKUŠAVANJE U DRUŠTVENOM SEKTORU

Povećanje površina u društvenom sektoru povoljno će se odraziti na porast proizvodnje u poljoprivredi. Iz lokalnih izvora predviđa se podmirjenje potreba stanovništva za oko 60 posto, što će naročito uvjetovati porast površina pod povrćarskim kulturama.

(Nastavak na 2. strani)

Predsjednik Tito odlikovao zaslužne radnike

U petak 9. o. m. u Narodnom odboru kotara održana je svečana predstava predaje odlikovanja deveterici zaslužnih radnika. Potpukovnik Đorđe Marčetić je u ime Izvršnog vijeća Sabora Hrvatske uručio odlikovanja zaslužnim radnicima na uspjehe postignute na radu od interesa za narodnu obranu, kojim ih je u povodu Dana Republike odlikovao predsjednik Republike Josip Broz Tito. Ordenom za vojne zasluge sa srebrnim mačevima za zlatnim mačevima odlikovani su Božo Radić, Ivo Družić, Draško Juristić, Miro Kuheč i Petar Skarica, dok su Orden za vojne zasluge sa srebrnim mačevima primili Đure Karanović, Vaso Nikolić i Nikola Reljić. Medaljom za vojne zasluge odlikovani je Ante Duvančić. U ime odlikovanih zahvalio se Božo Radić, predsjednik NO-a kotara Šibenik.

Socijalistički savez i privreda

Sve češće se organizacije i rukovodstva Socijalističkog saveza pojavljuju kao inicijatori za razmatranje i rješavanje raznih problema i pojava iz raznih oblasti privredne djelatnosti. To je sasvim razumljivo, to je čak i neophodno, ako se uzme u obzir da privreda i dalje predstavlja osnovu za sva naša kretanja i da od njenog napredovanja zavisi ostvarivanje svih drugih planova i zamisli kako u oblasti društvenog standarda, kulture, zdravlja, tako i u oblasti društvenih odnosa.

Posebno se taj zadatak zaostavlja u ovoj godini kad se u svim društvenim planovima postavlja cilj da se vratimo na onako visoke stope porasta proizvodnje kakve smo imali u periodu 1956—1960. godine i kad za ostvarenje tog cilja treba savladati mnoge objektivne i subjektivne teškoće.

Iz prakse možemo vidjeti da su mnoge organizacije u komunama vrlo ozbiljno prišle analiziranju i rješavanju problema proizvodnje, produktivnosti, racionalne upotrebe sredstava, raspodjele u privrednim organizacijama, organizacije trgovine itd. Zapažaju se ozbiljna nastojanja da se stvori takva atmosfera u kojoj će stiti siri krug proizvođača i građana voditi brigu o poslovanju privrednih organizacija, kontrolirati rad njihovih organa i rukovodstva, sprečavati razne negativne pojave. Takvo široko interesiranje javnog mnijenja moralo je imati utjecaj na rad pojedinih poduzeća, pa su i ona sama počela više da se oslanjaju na Socijalistički savez, da ga obavještavaju o svom radu, da preko njega traže konsultiranje građana, društvenih i stručnih organizacija itd. Na taj način Socijalistički savez, iako nije nikakva privredna već opeopoduzna organizacija, dolazi u središte privrednih zbivanja, uključuje se u sistem radničkog samoupravljanja i postaje vrlo ozbiljan faktor u usmjeravanju privrednih kretanja.

Na drugoj strani još ima organizacija Socijalističkog saveza koje nisu usle u ove procese i kretanja, koje se i dalje drže svojim uskih organizacionim problemima i citavu svoju aktivnost iscrpljuju samo na relaciji: općinski odbor — mjesna organizacija. One se više bave sobom, nego životom i problemima sredine u kojoj djeluju. Naravno, u takvoj situaciji, ni organi iz privrede ne računaju mnogo na Socijalistički savez, ne smatraju za potrebno da ga obavještavaju, ne osjećaju njegovo aktivno prisustvo i utjecaj. To pogoduje raznim negativnim pojavama, neodgovornim postupcima, pa čak i »divljanjima« počinacima ili grupa u nekim privrednim organizacijama.

Danas nema nikakve sumnje da privreda predstavlja jedan od najvažnijih zadataka Socijalističkog saveza, pored koga on ne može da prolazi ravnodušno i nezainteresirano. Međutim, odmah se postavlja pitanje kako će Socijalistički savez moći da prati privredna kretanja i pojave u pojedinih poduzećima kad on tamo nema svoje organizacije, niti neka tijela koja su direktno vezana za njega. Odgovor je dala sama praksa. Socijalistički savez taj svoj zadatak može da ostvari samo neprekidnim i što čvršćim povezivanjem s organima upravljanja u poduzećima, sa sindikatima, s vijećima proizvođača, sa savjetima narodnog odbora za privredu, s komorama itd. Jedino ako se u punoj mjeri aktivira čitav taj mehanizam moći će da se efikasno uočavaju i rješavaju problemi koji nastaju u privredi. Jedino uz punu saradnju cijelog tog mehanizma moći će da se aktiviraju i sekcije Socijalističkog saveza za privredu, koje treba da postanu političke tribine građana za raspravljanje privrednih problema.

Naravno, to nikako ne znači da Socijalistički savez treba da se postavi kao neka »kapa« iznad svih tih organa i organizacija i da se pretvori u neku »vrhovnu« privrednu vlast. Za to nema ni potrebe, niti je to u duhu našeg sistema. Međutim, Socijalistički savez treba da postane sastavni dio tog mehanizma i to onaj dio koji će osigurati njegovu povezanost, međusobne utjecaje, učestće građana u svemu tome.

Uzmimo samo kao primjer koliko Socijalistički savez može doprinijeti suzbijanju raznih negativnih pojava i pogrešnih shvaćanja koji se javljaju u pojedinim poduzećima ili privrednim granama. Razne anomalije oko raspodjele ličnih dohodaka, neodgovornog i neracionalnog trošenja sredstava, pasivnog čekanja da se poboljšaju opći uslovi privredovanja pa da se tako onda traže rješenja za izlaženje iz pojedinih teškoća mogu se umnogome otkloniti ili bar ublažiti ako se oko toga angažira Socijalistički savez. A svaki, ma i najmanji uspjeh u tom pogledu, može biti od velike koristi za komunu, za zajednicu, pa i za svakog pojedinog građanina.

D. MILIVOJEVIĆ

— DA LI MOŽETE HITNO OBAVITI JEDAN POPRAVAK U MOM STANU?
— BUDITE, DRUŽE, BEZ BRIGE. DOĆI ĆU ODMAH POSLIJE RADNOG VREMENA.
— ZAŠTO BAŠ TADA?
— ZNATE, POPRAVAK ĆE VAS, NA TAJ NAČIN, STAJATI MNOGO JEFTINIJE...?!

GLAVNA TEMA: RASPODJELA DOHOTKA

(Nastavak sa 1. strane)

nička, pitanje materijalne odgovornosti članova ekonomskih jedinica, uvođenje prekovremenog rada itd. U mnogim donesenim su pravilnicima o radu ekonomskih jedinica i zborova radnih zajednica; izvršeni su izbori rukovodilaca ekonomskih jedinica na osnovu tih pravilnika. Može se jedino primjetiti što centralni organi radničkog savjeta nisu prenijeli na ekonomske jedinice i ostala prava, a što su trebale inicijativu dati sindikalne podružnice.

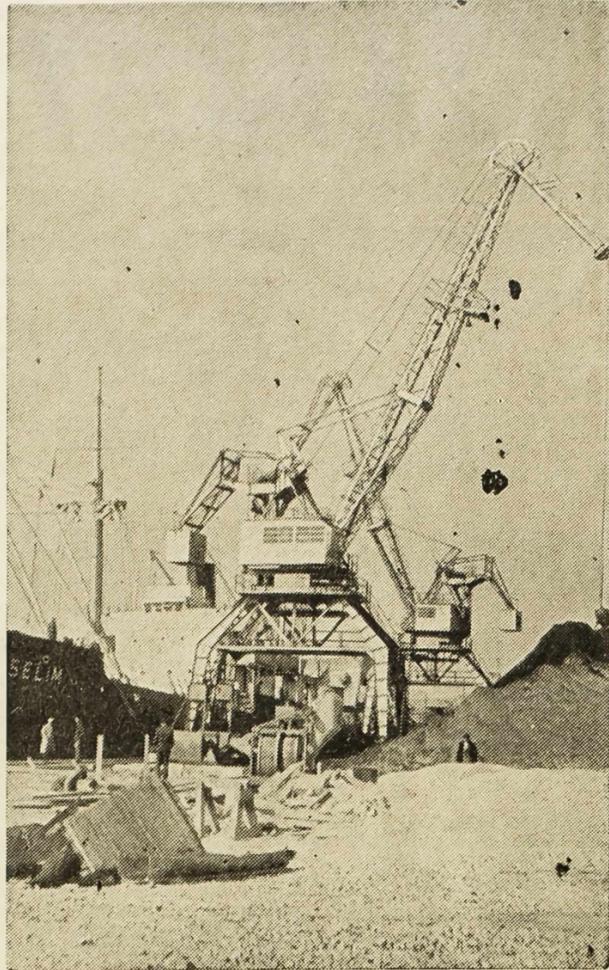
U Tvornici glinice i aluminijske u Lozovcu najdalje su pošli u razvijanju organa radničkog upravljanja kolektivom izborom radnih zajednica. One raspolažu jednim dijelom fondova. Lozovački proizvođači su tako postali i upravljači i odlučujući. Oni odlučuju o proizvodnim planovima, raspodjeli, primanju i otpuštanju radnika, uvođenju HTZ mjera i drugom. U razvijanju radničkog upravljanja otišlo se daleko i u Tvornici elektroda i ferolegura i nekim drugim šibenskim poduzećima.

U pogledu aktivnosti sindikalnih podružnica, nastojanja su usmjerena na to, da se rad prilagodi novim organizacionim oblicima u privrednoj organizaciji, da se aktivnost sindikata u najvećoj mjeri odvija »dolje« u ekonomskim jedinicama i radnim zajednicama. Prema tome decentralizacijom poduzeća i upravljanja na nivou ekonomskih jedinica i radnih zajednica bilo je potrebno da se i rad sindikata prilagodi novim formama privređivanja i upravljanja, što je u Šibeniku i postignuto.

Prema podacima sindikata, u dosadašnjim pravilnicima nema nekih izrazitih negativnih pojava naročito kada je riječ o startnim osnovama kod ličnih primanja. Ona se kreću od jedan naprama 6,5. Pozitivan je također i podatak da je velik broj kolektiva iz čistih prihoda dobar dio izdvojio za fondove poduzeća.

Na osnovu postignutih rezultata gospodarenja po ekonomskim jedinicama i privrednoj organizaciji u cjelini godišnje skupštine su već do sada pokazale koliko je potrebno temeljito na radnom dogovoru, kao što su godišnje skupštine sindikalnih konferencija, pronaći načine postignute uspjehe i na osnovu toga odrediti koji će sve elementi gospodarenja u idućem razdoblju omogućiti još bolje uspjehe.

M. O.

Mehanizacija u šibenskoj luci

Afirmacija zborova birača u kotaru

Rekli su nam u Šibeniku-Baldekinu je »pokusni kunić«. Sve što se novo uvodi to vam je u mjesnoj organizaciji SSRN Baldekin. Njeni zborovi birača nikad ne miruju. Uvijek nešto traže. Nije ni čudo, jer mjesna organizacija Baldekin broji 6 tisuća stanovnika. Nove zgrade i neboderi koji se intenzivno podižu nagovještavaju da se baš na tom području stvara novi Šibenik. Zna se reći — stari dio grada prepustili smo konzervatorima i sada nam ne preostaje drugo, nego da se širimo prema Mandalini.

Prva stambena zajednica u Šibeniku koja je osnovana u mjesnoj zborovnoj prošle godine, djelo je zborova birača. Ovih dana dobila je nove prostorije i za koji dan stambena zajednica Baldekin otvara servis za održavanje stambenih zgrada, elektro-mehaničarski servis u kojem će se popravljati razni aparati za kućanstvo i administrativni servis koji ma svrhu da pomaže savjetima oko vođenja poslova.

U toku je izgradnja nove osnovne škole na Baldekinu sa 12 učionica.

U ovom novom šibenskom naselju, koje je u stvari radilište,

najveći problem su komunalna pitanja. Baldekinjani su digli svoj glas. Uz pomoć Narodnog odbora općine napravljen je vodovod i kanalizacija, dok su prilazni putovi ostali još neuređeni.

Opškarba ovog gradskog predjela, uklanjanje »Mesoprometove« kožare i neka druga osobito značajna pitanja za birače često su se nalazila na dnevnom radu zborova birača na Baldekinu. Posljednjih mjeseci otvoreno je nekoliko novih prodavaonica mješovite robe, mesarnica i dva dječja obdaništa. Zahvaljujući upornim nastojanjima birača da se kožara preseli iz centra ovog predjela na neko drugo udaljenije područje, stanovnici su se konačno oslobodili nesnosnog smrada i štakora. Stanovnici Baldekinu nisu zadovoljni da se smeće odvozi svaki drugi dan, već traže da to bude svakog dana. Problem ovog novog gradskog predjela, koje će, kako se predviđa, za koju godinu imati dvostruko više stanovnika nego danas, su društvene prostorije. Oni zato predviđaju izgradnju novog društvenog doma.

Ranijih godina zborovi birača bili su nedovoljno ikorištena tribina građana u Šibeniku. Ove godine — krenulo je! Ovogodišnji prvi zborovi birača u Šibeniku, koji su raspravljali o stanju i problemima školstva i fizičke kulture nisu bili karakteristični samo po tome što su svi birači glasali da se uvede doprinos iz osobnih dohodaka zaposlenih, kojim bi se ublažavalo i rješavalo školske probleme kao i o konkretnim prijedlozima kako da se ublaži teško stanje fizičke kulture, već su oni pokazali i nešto drugo što je u Šibeniku inače rijetkost. Radi se o dobrom posjetu birača i solidnim prijedlozima koje su prethodile zborovima.

Općenito uzevši, aktivnost zborova birača u šibenskom kotaru zadovoljava, osim u nekim selima. Oni se sve više afirmiraju u rješavanju komunalnih problema i pokretanjem korisnih inicijativa. Međutim, zapaža se da u načinu njihova rada ima još i nedostataka, koje bi trebalo otkloniti. Zborovi birača obično razmatraju prijedlog društvenog plana i budžeta, izvještaj o radu Narodnog odbora, prijedloge pojedinih odluka, rad školskih odbora, zatim raspravljaju o komunalnoj problematici, kao što su elektrifikacija sela, popravak

P. K.

Perspektivni plan razvoja privrede općine Šibenik DALJNJE UNAPREĐENJE PROIZVODNJE U KOMUNI

(Nastavak sa 1. strane)

rama. Izvršit će se pokusi sa talijanskim sortama pšenice i povećat će površine pod površom na 10 hektara. Otkupom novih površina u Donjem polju osnovat će se zadruga povrtlarska ekonomija, koja će zauzimati površinu od 15 hektara. Godišnja proizvodnja iznosit će oko 75 vagona raznog povrća. Nadalje se predviđa povećanje površina pod voćnim kulturama, u prvom redu smokava, badema i maslina. Za preradu višanja izgradit će se novi objekat, kao i sušionica smokava. Posebna pažnja posvećit će se stočarstvu izgradnjom farme visokoproduktivnih krava, zatim prasilišta i inkubatorske stanice.

Na sektoru šumarstva glavno težište bit će usmjereno u razvoju intenzivnih kultura drveća brzog rasta na površini od 300 hektara, zatim na pošumljavanju goleti u priobalnom pojasu i meioraciji degradiranih šuma na površini od tri tisuće hektara.

VEĆI KAPACITET LUKE I TRANSPORTA

U saobraćaju će biti investirano blizu 6 milijardi dinara od čega će 730 milijuna biti uloženo za dovršenje operativne obale, nabavku mehaniziranih sredstava, za proširenje željezničkog parka i silosa. Promet šibenske

luke iznosit će na kraju 1965. godine oko milijun i sto tisuća tona. U brodarstvu se predviđa nabavka sedam plovinih jedinica, dok će transportna poduzeća venje teretnog i putničkog voznog parka, izgradnju garaže i servisnih radionica. Perspektivnim planom predviđen je dovršetak radova na gradnji dionica jadranske magistrale, koja će od Vodica preko mosta u šibenskom zaljevu povezati Šibenik sa Zadrom i Splitom. U željezničkom saobraćaju, osim dovršenja putničke stanice, izgradit će se skladišta za komadnu robu, zatim kolosijek Ražine — brodogradilište i rekonstrukcija pruge Perkovci—Šibenik. U PTT saobraćaju uz 226 milijuna dinara izgradit će se kablovska telefonska linija, a izvjesna sredstva uložit će se za nabavku transportnih vozila i PTT oprema.

NAPREDAK U OSTALIM PRIVREDNIM GRANAMA

Pored otklanjanja nedostatka u trgovini, provest će se specijalizacija trgovačkih poduzeća i prodavaonica, zatim osnivanje opskrbnih centara, kao i otvaranje novih prodavaonica za kožnu galanteriju, optiku, naklize, satove, za proizvode kućne radnosti, sportskog i lovačkog pribora itd.

U ugostiteljstvu i turizmu predviđa se veći posjet domaćin gostiju. Osim gradnje restorana i kavane u jednom od nebodera, perspektivni plan predviđa gradnju restorana na Martinskoj i oće investicije utrošiti za povećanje kapaciteta na slapovima Krke, te dva odmarališta u Kapriju i Prvicu. Broj posjetilaca porast će za 117 posto, a nocenja za 314 posto više negoli u 1960. godini.

S obzirom da je zanatstvo prilično zaostalo za ostalim privrednim granama, od kraja 1965. posebna briga poklonit će se jačanju socijalističkog zanatstva s orijentacijom na građevno zanatstvo i oživljavanje uslužnih djelatnosti. Predviđa se kooperacija s industrijom u preradi aluminijske u finalne proizvode. To će biti omogućeno rekonstrukcijom pogona u »Dani Rončeviću« i »PALKU«. U istom razdoblju otvorit će se nekoliko novih radionica, kao na primjer keramičko-terasarska, zatim klersarska, bravarsko-linarska, servisi za popravak domaćinskih aparata, vodoinstalaterskih i sobolikarskih servisa.

KOMUNALNE DJELATNOSTI

Ovdje se očekuje porast ukupnih prihoda za 40 posto. Uz investicije od 450 milijuna predviđena je izgradnja dalekovoda Lozovac—Dрниš i Subicevac—Zaton, zatim gradnja trafostanica, te skladišta i radionica. Poduzeće »Kamenar«, osim nabavke opreme, otvorit će pogon za izradu betonskih prefabriciranih elemenata čime će koristiti otpatke sirovina tvornice u Lozovcu i Crnici, dok će tvornica leda i bezalkoholnih pića izgraditi peracu. Ukupan prihod ove tvornice povećat će se za 29 posto. (J)

Proslava Dana žena

U Šibeniku je svečano proslavljen 8. marta — Dan žena. Proslava je bila obilježena raznim kulturnim manifestacijama, koje su održane u ženskim organizacijama, u poduzećima i ustanovama, te školama. Uoči 8. marta u Narodnom kazalištu je priredena svečana predstava, kojom prilikom je šibenski kazališni ansambl prikazao komad »Cirkus« Obrenovića—Lebovića. U Domu JNA priredjen je prijem za predstavnice Konferencije žena za društvenu aktivnost, a slične svečanosti održane su i u o-

M. O.

Odgovor na objavljenu karikaturu

'Izgradnja' negoduje

Kolektiv šibenskog poduzeća »Izgradnja« poslao je našoj redakciji odgovor na prošlu karikaturu s molbom da ga objavimo na osnovu Zakona o štampi. Sadržaj odgovora donosimo u cijelosti.

Na naslovnoj strani »Šibenskog lista« u broju 494 objavljena je karikatura kojom se izrugiva izgradnja visokokatnica na predjelu Križ. Kako se gradi samo na jednom mjestu, jedan neboder i kako to radi jedno poduzeće, svi ma je očito da se to izrugavanje odnosi upravo na naš kolektiv.

Karikatura, koja prikazuje radnika koji na vrh nebodera diže materijal u siću i drugog koji sa vrha požuruje, zaista je duhovita, ali neistinita. Svakom je jasno da se tim sredstvima, kojima su se ljudi služili još u doba faraona ne može izgraditi neboder u koji je do sada ugrađeno oko 11 milijuna kilograma raznog materijala. Da je stvaralac ove karikature samo malo prošetao ovim gradilištem bio bi se uvjerio u suprotno. On bi vidio da se neboder gradi svim, danas mogućim tehničkim sredstvima, da je gradilište organizirano na najbolji način, da raspolaže vlastitim mehaniziranim pogonom montažnih elemenata itd. Da je pratio dosadašnju izgradnju bio bi vidio krnu dizalicu i mnoga druga sredstva koja se više u ovoj fazi ne upotrebljavaju.

Ako se ovom karikaturom htjela zagolati javnost, naročito onih 112 obitelji koje čekaju na useljenu, onda je ona čista obmana, jer krivica za sporo gradnje nije na strani izvođača i sredstvima kojima se on služi. Uzročnika je mnogo, a što ne možemo objašnjavati u ovom kratkom odgovoru. Dovoljno je spomenuti da nam od 1. I. 1962. godine do danas još nije plaćen ni

Kolektiv »Izgradnje«, Šibenik

PRIMJEDBA REDAKCIJE

U pogledu sadržaja karikature, što je objavljena u prošlom broju našeg lista, ništa nije izmijenjeno. Dakle, vjerovali ili ne, mi se kod izgradnje nebodera služimo i sredstvima kakva su se upotrebljavala još u doba faraona!

OSVRT

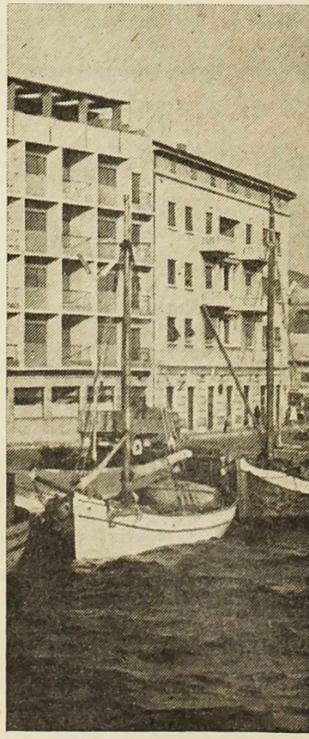
KOTAR I KOMUNE

U posljednje vrijeme sve češće se čuju informacije o spajanju općina, pa čak i ukidanju pojedinih kotara. Sazreli su u slovi da se kotar više ne tretira kao instanca nad komunama. Sistem raspodjele polako čini nepotrebnim mnoge dosadašnje funkcije narodnog odbora općine, djelujući time u pravcu sužavanja prerogativa koje kotar ima u odnosu na komune. Taj proces bit će u buduću sve izrazitiji.

Kao što komune postaju okvir za rješavanje zajedničkih potreba proizvođača, tako i kotar treba da postane sve više okvir u kome će se rješavati izvjesne zajedničke potrebe komunama. Umjesto da kotar bude institucija iznad komunama sada njegova osnovna aktivnost treba da bude rješavanje zajedničkih problema i poslova koje na nj prenesu komune.

Sušinskom promjenom u tretiranju kotara, koji se pojavljuje kao zajednica komunama, nameće i potrebu da se radikalno mijenja i položaj kotara u raspodjeli sredstava. Njegova sredstva trebalo bi da budu dimenzionirana i da proizlaze iz potreba općina da odvoje određena sredstva radi financiranja zajedničkih poslova u okviru zajednice komunama.

Drugim riječima, materijalnu bazu kotara sačinjavala bi sredstva koja udruže komune i prenesu na nj radi izvršenja određenih zadataka, kao i onih sredstava koja na njega prenese Narodna republika za obavljanje

Naša govornica

Što možemo očekivati u predstojećoj turističkoj sezoni?

Nalazimo se na pragu veoma zamašnih promjena, koje će u slijedeći dolaskom jadranske turističke ceste do Sibenika. Što se to znači za naš grad, može najbolje da nam pokaže slučaj susjednog Zadra, gdje je već prošle godine izvršeno povezivanje sa tom vanredno značajnom magistralom.

Iako u daleko povoljnijem položaju u pogledu smještajnog kapaciteta turista kao i ugostiteljske mreže, Zadar je tek djelomično mogao zadovoljiti one najosnovnije potrebe turista, jer je priliv bio toliko, da je to prevazišlo sve mogućnosti nekog solidnijeg smještaja.

Nedvojbeno je dakle, da takav pritisak domaćih i stranih turista očekuje ne samo Sibenik, već i ostala kupališna mjesta. Prema tome, ovo će biti prva godina za Sibenik i njegovo područje, kako će se snaći u novim uvjetima znatno povećanog priliva turista.

Turistička privreda postaje iz godine u godinu sve značajniji faktor u sklopu naše cjelokupne privrede. Iz tih razloga, za tu granu privrede društvena zajednica odvaja pozamašna sredstva radi njenog razvika i unapređenja. Posebno pak značenje ima za naše primorske krajeve nova turistička magistrala, koja po ocjeni mjerodavnih međunarodnih stručnjaka treba da bude jedna od najprometnijih arterija Evrope. Prema tome, može se s pravom očekivati, da će ona sa sobom donijeti i puni ekonomski preobražaj područja kojim prolazi.

Koliko korist može da donese razvijeni turizam, spomenut ćemo samo susjednu Italiju, gdje je prošle godine iz te grane privredivanja ostvaren devizni priliv oko 500 milijardi lira, ili pak u maloj Austriji sa prilivom od oko 150 milijuna dolara. Ako se tome doda, da su ta ostvarenja proistekla uglavnom od uslužne djelatnosti i potroška materijalnih dobara sporednog značaja, onda je taj golemi prihod još vredniji.

Uzmemo li, dakle, u ocjenu korisnost turističke privrede, onda je ona daleko najunosnija i po razmjeru širokog učesća u radu veoma razgranata. Zbog toga, želimo li da ova povoljna mogućnost širokog privredivanja što bolje iskoristimo, onda je nužno da se za to izvrše i sve potrebne pripreme.

Mi, nažalost, u Sibeniku nemoćne neke turističke tradicije, pa je to jedan od razloga, da se toj djelatnosti ne poklanjaju ona pažnja, koju ona u današnjim uvjetima zavrijedi. Jer, kako drukčije da se tumači nedovoljna briga o uzdizanju i reorganiziranju naših turističkih ustanova: Turističkog saveza, Turističkog društva »Putnika« i sličnih, koja ničim nisu pokazala neki vidni napredak, već postoje da životare od danas do sutra. Zar tu ne bi bilo korisno učiniti jedan radikalniji zahvat i od tih rascjep-

kanih ustanova stvoriti jedan solidan Turistički biro, koji bi u svom djelokrugu rada objedinio sve grane djelatnosti; receptivnu službu, vodičku službu, prodaju karata, izdavanje turističkih publikacija, organizaciju izleta i kućne radinosti, izradu razglednica prigodnih uspomena, domaćih rukotvorina i svega ostalog, što zasijeca u područje turizma. Tako organizirana i sjedinjena ta tijela, predstavljala bi jedan jak centralizirani pogon, što bi znatno pojednostavnilo čitavo poslovanje, koje će danas - sutra postati veoma zamašno, a ujedno bi došlo u mogućnost, da za izletničke i druge potrebe raspolaže i sa vlastitim prevoznim sredstvima. Pri svemu tome mišljenja smo da nije važna neka forma i nadležnost, već poslovna efektivnost usklađena s lokalnim potrebama.

Prema predviđenim propozicijama izgledi željezničkog saobraćaja u predstojećoj sezoni znatno su povoljniji nego prethodnih godina. To isto se očekuje od broskog i autobusnog saobraćaja, pa će to biti znatan doprinos poboljšanju putničkog saobraćaja, a treba pozdraviti i obnovu parka autotaksija.

U Murteru će se izrađivati konop

Priča koja je kružila Murterom zadnje dvije godine, pomalo počinje da se ostvaruje. Nekada zamišljeni demperi i utovarivači pri gradnji jednog industrijskog objekta, prije nekoliko dana, uz zlagušnu buku, otpočeli su da nasipaju teren u Murteru, gdje će biti locirana buduća konopara.

Pogon za proizvodnju svih vrsta i dimenzija konopa bit će lociran pored današnjeg puta za Gradinu. Pored samog puta bit će nasut pličac u dužini od 150-200 metara i širine od 5-6 metara. U početku planiranja izgradnje ovog objekta postojala je varijanta da se on izgradi na samom rtu poluotoka Gradina, na predjelu zemljišta privatnih posjednika. Međutim, druga varijanta: nasipanje pločica uz sa-

Murter vrši opsežne pripreme za predstojeću turističku sezonu

U posljednje vrijeme u Murteru se vrše opsežni radovi za novu turističku sezonu. Mještani dobrovoljno učestvuju u rješavanju komunalnih problema. Gradnja Zdravstvene stanice, betoniranje glavne ceste u dužini od

Medutim, možda će najbolnija tačka biti receptivna i ugostiteljska služba, a to su najvažniji faktori za zadovoljenje gostiju. Kada to kažemo, onda u prvom redu imamo u vidu znatan priliv gostiju uz pomanjkanje smještajnih kapaciteta, zbog čega svaka uporedba sa prethodnim godinama otpada kao nerealna. Drugo važno pitanje je, da li ćemo moći zadovoljiti goste s usluživanjem, koje treba da bude na visini kako to danas zahtijevaju savremeni uslovi turizma.

Kad već govorimo o ugostiteljstvu kao glavnoj polugi u turističkoj privredi, onda je potrebno napomenuti, da je neobično važno da se gostima omogući što veći broj naših poznatih specijaliteta.

I na kraju, nekoliko riječi o jednom veoma značajnom ugostiteljskom objektu, koji će se obnovljen uskoro pustiti u pogon, a to je restoran na Martinskoj.

Ovaj, dosad gotovo beznačajan punkt, u novonastalim uvjetima dobija ključni položaj iz razloga, što će prema očekivanju, već početkom lipnja do Martinske biti dogotovljena trasa turističke magistrale. Martinska će tada

postati živo stjecište motoriziranih stranih i domaćih turista, koji će se silom prilika tamo i podulje zadržavati, jer će prijevoz skelom biti tijesno grlo makar ona dobro funkcionirala. Pored toga, uređenjem kupališta i adaptacijom prostorija za garderobu, porast će znatno i broj domaćih kupaca, a sve to govori o skupnom značaju toga restorana.

A sada se postavlja pitanje, kome povjeriti taj važan punkt za vođenje ugostiteljskog poslovanja. Da li takav objekat, koji ima sve uslove, da pored navedenih posjetilaca, postane najposjećenije i najugodnije izletišta naših građana, treba da dođe u ruke onih, koji će mu dati pečat životarenja, ili pak tamo treba razviti takvo poslovanje, koje će u svakom pogledu moći zadovoljiti prohtjeve brojnih gostiju.

Pošto će Martinska u neku ruku postati ulazna vrata u Sibenik, mišljenja smo da i tamošnji restoran treba da bude ogledalo našeg ugostiteljstva, a to će se uspjati samo tako, da bogatim asortimanom naših kulinarskih specijaliteta, dobrim pićem i solidnom poslugom pružimo gostu dokaz naših ugostiteljskih mogućnosti. Tko će to moći pružiti gostima, na našim mjerodavnim faktorima je da ocijene i da tome povjere poslovanje na ovako značajnom punktu.

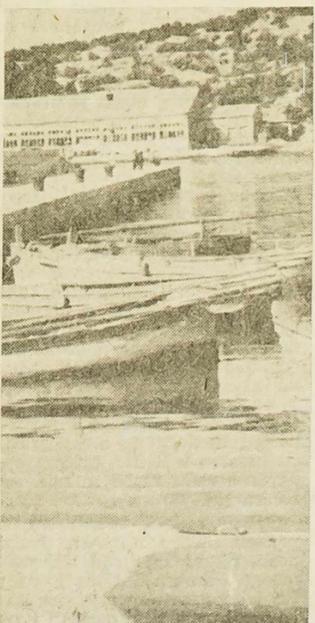
Ovaj napis nema nikakvih drugih pretenzija, nego jedino da posluži kao prilog našoj javnoj tribini

B. RAPAČIĆ

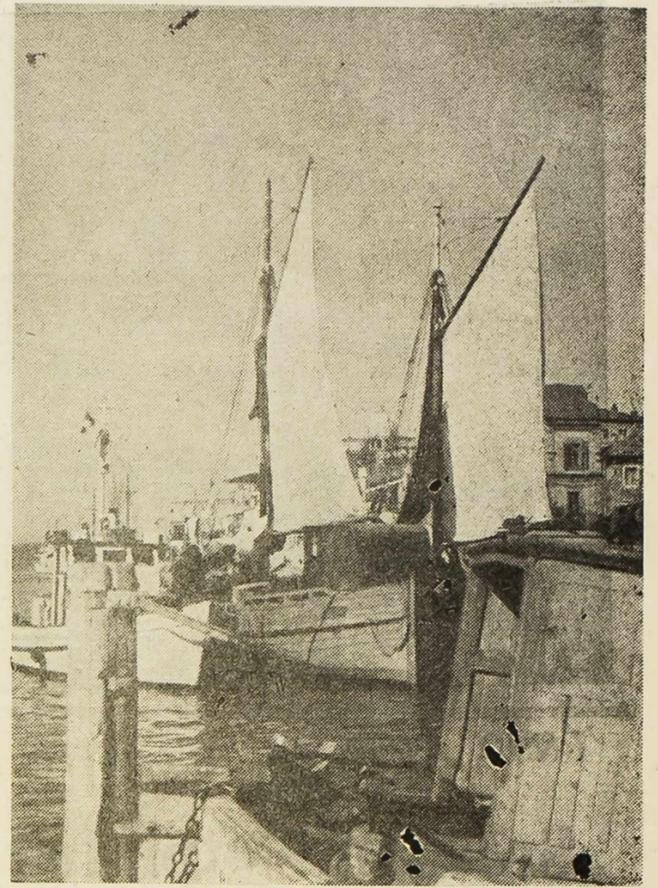
Zadruga u Pirovcu rješava probleme mjesta

U posljednje vrijeme Opća poljoprivredna zadruga u Pirovcu nastoji da riješi neke probleme koji danas tište Pirovac.

Nova restauracija kapaciteta 200 obroka dnevno, koja je potrebna za razvoj turizma, savremene prostorije i oprema trgovinskih radnji, kao i kino-dvorana od 300 sjedišta nalaze se u elaboratu izgradnje nove zgrade koju će podići poljoprivredna zadruga u Pirovcu. Također je planirana izgradnja poslovnih prostorija. Sredstva za izgradnju ovog objekta, koji će riješiti nekoliko gorućih problema Pirovca, osigurala je poljoprivredna zadruga iz svojih neraspoređenih investicionih sredstava. Radovi će se izvršiti u dvije etape. Prvom etapom se predviđa izgradnja prizemnih prostorija, gdje će se smjestiti restauracija i trgovinske radnje i one treba da budu gotove do početka turističke sezone, dok se u drugoj etapi predviđa gradnja sprata i potpuno dovršenje objekta. Na spratu će biti smještena kino-dvorana sa 300 sjedišta i poslovne prostorije ove zadruge. Vrijednost radova cijeni se na blizu 19 milijuna dinara. (oj)

Prvić Luka

Proslava 8. marta u Kninu

Prigodnim priredbama, prijemima zabavnim programima i drugim manifestacijama u kninskim kolektivima, ustanovama i školama svečano je proslavljen 8. mart — Dan žena.

U čast 8. marta u Domu JNA održana je zabavna priredba na kojoj su Esma Redžepova i drugi izvođači narodnih pjesama i zabavnih melodija iz Skoplja izveli uspješni program poslije kojeg je nastavljen plesna priredba. Iste večeri Sekcija žena Tvornice vijaka, priredila je u tvorničkom krugu prigodnu priredbu s plesom i lutrijom. U kolektivu ZTP-a također je proslavljen Dan žena. Na sličan način međunarodni Dan žena proslavljen je i u mnogim drugim kolektivima i ustanovama, pa i u Narodnom odboru općine. Vrlo svečano je proslavljen Majčin dan u kninskim školama i dječjem za-

bavištu, kao i u školama na čitavom području općine.

Vrlo lijep prijem majkama priredili su učenici prvih razreda Osnovne škole u Kninu. Izvede ni su prigodni programi i zajedničke veselice koje su organizirali roditelji i nastavnici njihove djece. (m)

Dan žena u Drnišu

Društvo »Napredna žena« u Drnišu u povodu 8. marta — Dana žena organiziralo je besplatno kino-predstavu za sve žene i angažiralo članove Narodnog kazališta iz Sibenika da predstavom »Vragolanka nije davo« obilježe ovaj praznik u Drnišu.

Najmlađi Drnišani čestitali su svojim majkama Majčin dan u kninskim školama i dječjem za-

bradovavši ih malim darovima.

Osnovan klub drniških studenata

Oko 100 studenata iz drniške općine, koji studiraju na fakultetima Zagrebačkog sveučilišta, održali su prošle nedjelje osnivačku skupštinu zavičajnog kluba. Osnivanju zavičajnog kluba drniških studenata prisustvovali su i Stanko Pekeč, predsjednik Sveučilišnog odbora Saveza studenata Sveučilišta u Zagrebu, tajnik Općinskog odbora SSRN Ivica Pamuković i predsjednik Općinskog komiteta Narodne omladine Jakov Vidović. Tom su prilikom među uzvanicima zapaženi brojni stari Drnišani koji sada žive i služuju u Zagrebu: dr Dušan Rašković, sudac Vrhovnog suda Hrvatske, Zlatko Čota, zamjenik direktora Republičkog zavoda za socijalno osiguranje. Mate Primorac, funkcioner Turističkog saveza Hrvatske i dr.

Zavičajni klub ima zadatak da studentsku omladinu sjedini sa seoskom i srednjoškolskom, pa je pri njemu formirana sekcija za kulturno-zabavni rad, ideološki rad i koordinaciona sekcija. Dok je rad prvih dviju sekcija općenito poznat, preko koordinacione sekcije treba da se studenti još u toku svog studija upoznaju sa svim privrednim i kulturnim problemima svoje komune, koje će, po završenom studiju, i sami rješavati.

Odbor zavičajnog kluba broji 9 članova, za predsjednika je izabran Stojan Miloš, student medicine, podpredsjednika student prava Dražan Čota, a blagajnik Živana Šain, studentica medicine. Izabran je i počasni odbor od 5 članova. (c)

Veći prinosi povrća u Murteru i Betini

Murtersko-betinsko polje uz malo savremeniji način obrade i uzgoj povrća, davalo bi kudikamo veće prinose. Veoma topli klima, hranjiva zemlja, te neograničene količine pitke vode, veoma prikladne za navodnjavanje, daju garanciju za uspješan rad.

Dosad ovo polje nije se ni približno iskorištavalo. Blizu dvjesto hektara zemljišta nije davalo godišnje niti sto vagona raznovrsnog povrća. Ali, treba imati u vidu da je godišnje pod povrćem bilo zasadeni nešto više od 40-50 hektara, što znači, niti četvrtina od njegove cjelokupne površine. Zemljište stanovnika Betine uglavnom je bilo zasadeni povrćem, dok su se Murterani više orijentalili na sadenje drugih poljoprivrednih kultura kao na primjer ječma, krumpira, te raznih sočiva. Stručnjaci su mišljenja, da bi murtersko-betinsko polje u potpunosti zadovoljavalo potrebe šibenskog tržišta. Ovo polje je dobro za uz-

gajanje rajčica, kupusa, te zimске rane salate. Zimská salata može da se otprema na tržištu već koncem trećeg i početkom četvrtog mjeseca. (oj)

U OPĆINI TIJESNO DOBAR USPIJEH U PRVOM POLUGODIŠTU

U školama na području općine Tijesno postignut je dobar uspjeh u I polugodištu. Od ukupno 1.318 đaka, 814 su bez negativnih ocjena. Vladanje učenika bilo je uglavnom primjerno. Strani jezici predstavljaju, izgleda, najteži problem za tamošnje dake. Ukupno 183 učenika imaju negativne ocjene u tim predmetima. To je uglavnom zbog toga što škola u Murteru nema stručnog učitelja za francuski, dok profesor njemačkog jezika u Tijesno često poboljšava, pa se nastava iz tog stranog jezika ne održava redovito (OJ)

mi put za Gradinu, bliže mjesta, izgledala je povoljnija, te je ona prihvaćena kao definitivno rješenje. Strojve potrebne za proizvodnju ustupit će tekstilna tvornica »Jadranka« iz Sibenika, prenosom osnovnih sredstava bez naknade. Naime, strojevi su prilično zastarjeli i ne odgovaraju uvjetima proizvodnje u »Jadranci«. Demontiranje ovih strojeva već je otpočelo i njihovo otpremanje u Murter očekuje se uskoro. Koliko smo mogli doznati puštanje u rad ovog pogona izvršit će se u mjesecu lipnju. Za početak će biti zaposleno desetak radnika u jednoj smjeni. Nasipanje terena obavit će građevno poduzeće »Asfalt« iz Rijeke. (oj)

dvaj kilometra, rekonstrukcija i asfaltiranje ceste Tijesno—Murter, uljepšavanje mjesta kao i niz drugih radova, »tema« su dana u Murteru.

Lokacija za gradnju Zdravstvene stanice već je određena, sredstva su osigurana. Od kolike je važnosti ambulanta za Murter i Betinu u pogledu razvoja turizma ne treba ni naglašavati. Radove na betoniranju glavne ceste u Murteru financirat će Turističko društvo. Sredstva za nabavku potrebnog materijala već su jednim dijelom osigurana, dok će ostatak dati murterska uljana. Prema riječima stručnjaka za potpuno betoniranje Murtera bit će potrebno uložiti 5-6 vagona cementa, 350 kubika pijeska, 250 kubika salbuna, 350 kubika tucanika, te nekoliko milijuna u dobrovoljnoj radnoj snazi samih mještana. Također se ozbiljno računa sa rekonstrukcijom i asfaltiranjem ceste Tijesno—Murter. Narodni odbor općine će osnovati režijski odbor, koji će voditi brigu o radovima na cesti.

Radove na rekonstrukciji ove ceste financirat će Narodni odbor općine iz svojih sredstava.

Pored ovih radova koji su u toku ili treba da otpočnu u najskorijem vremenu, Murterani vode računa i o rješavanju drugih komunalnih problema svoga mjesta. Gradnja jednog restorana kapaciteta 500 obroka, postavljanje natpisa i oznaka, red i čistoća na javnim mjestima, kao i niz drugih sitnica bit će uskoro ostvareno. (oj)

U Šibeniku osnovano Općinsko prosvjetno vijeće Koordiniranje svih kulturnih akcija

Prošle subote, u velikoj dvorani Društvenog doma održana je osnivačka skupština Općinskog prosvjetnog vijeća. Skupštini su pored delegata iz svih kulturnih i prosvjetnih institucija i umjetničkih grupa prisustvovali Ciro Milutin, sekretar Općinskog komiteta SK, predsjednik Općinskog odbora Socijalističkog saveza Josip Ninić i potpredsjednik NO šibenske općine Nikola Čačić. Skupština je nakon žive diskusije odobrila program rada i statut te nove kulturne institucije u našem gradu, te odabrala delegate za sastanak Prosvjetne skupštine kotara. Za predsjednika Općinskog prosvjetnog vijeća izabran je prof. Zivko Bjelanić, direktor Učiteljske škole u Šibeniku.

Razloga koji su nametnuli potrebu da se u našem gradu osnuje ta nova kulturna institucija bilo je više. Prije svega to je rezultiralo iz konstatacije da kulturni život u Šibeniku nije bogat i pored toga što u gradu djeluje velik broj raznih kulturnih i prosvjetnih ustanova i umjetničkih drupa. Jer, uz časte iznimke, rad se najviše odvija nesistematski, sezonski i kampanjski, bez određenih godišnjih planova i programa, bez nužne koordinacije radi snažnijeg djelovanja. Pored toga do sada se nije vodilo dovoljno računa o ravnomjernom razvitku pojedinih prosvjetnih i kulturnih ustanova i društava i drugih oblika obrazovanja ljudi s područja šibenske komune i njihovog kulturnog života.

U referatu što ga je skupštini podnio prof. Ivo Livaković, predsjednik Savjeta za kulturu NO šibenske općine, svemu tome dano je prilično mjesto i njegovo izlaganje još je bolje osvijetlilo kakvo je sadašnje stanje i što bi sve trebalo učiniti da se ono popravi, da rad postane sadržajni i bolji. Pa kada se već o tome govori onda se može odmah zaključiti da će ljudi koji su izabrani na skupštini imati i te kako mnogo posla, ako žele da se stanje popravi. A budući da je izbor u priličnoj mjeri prihvatljiv i da su izabrani drugovi većinom mladi ljudi gotovo se sa sigurnošću može reći da će zadaci koji stoje pred Općinskim prosvjetnim vijećem biti uglavnom riješeni.

Rekli smo već da će to novoosnovano tijelo imati u zadatku da koordinira sve akcije na polju kulturno-prosvjetne aktivnosti. To je jedan od važnijih zadataka. Jer već se do sada više puta pokazalo da između pojedinih ustanova ima veoma malo upravo te, za pravilan i širok rad, veoma važne koordinacije. To su uostalom, da navedemo samo najsvježiji primjer, osjetili i drugovi koji su bili zaduženi za organizaciju susreta gradova Šibenik-Zadar. Njima je tada bilo veoma teško unaprijed odrediti s čime bi netko mogao da na-

stupi upravo zbog toga što nije postojalo jedno tijelo koje bi o tome permanentno vodilo računa. Ovako pak te će se teškoće moći ubuduće izbjeći. A to će imati velike i za sada možda još uvijek nesagledane prednosti.

Diskutanti su u svojim izlaganjima iznijeli lijep broj mišljenja što bi sve trebalo učiniti da se šibenske kulturno-prosvjetne akcije izvede s još više uspjeha.

U tom smislu čulo se i konkretnih i veoma prihvatljivih prijedloga. Pored ostalih u diskusiji su govorili predsjednik Općinskog odbora SSRN Josip Ninić, Branko Belamarić, Emica Bego, Mirko Urošević, Dragutin Mejić, Krešimir Crnogaća, Viktor Adum i drugi.

Kao primaran zadatak novoosnovanog Općinskog prosvjetnog vijeća nameće se sredenje prilika u već postojećim kulturno-umjetničkim društvima, kulturnim ustanovama i posebno stvaranje uvjeta za vršenje njihove društvene funkcije onako kako to odgovara našim shvaćanjima o kulturi i njenim zadacima. Isto tako njegov je zadatak formiranje prosvjetnih i kulturnih institucija koje su potrebne našem gradu, a kojih do sada nema, kao i oživljavanje rada kulturno-

umjetničkih društava. Posebnu brigu treba posvetiti usklađivanju rada izradi programa na bazi zajedničkog djelovanja u cilju unapređivanja prosvjete i kulture na području šibenske komune. B.

"Vragolanka nije đavo" u Drnišu

S komedijom Milenka Misailovića "Vragolanka nije đavo" članovi Narodnog kazališta iz Šibenika gostovali su prošlog četvrtka u Drnišu i svojom poletnom i vedrom igrom ponovo oduševili gledaoce koji su do posljednjeg mjesta ispunili veliku dvoranu društva za tjelesni odgoj "Partizan".

U homogenom ansamblu mladih šibenskih glumaca istaknuli su po pojedincu značilo bi nepravdu prema ostalima, zato ističemo sve onim redom kako su upisani u programu: Zlatka Stefanca, Mirjana Budić, Srđana Klečka, Mirjana Nikolić, Neša Terzić i Olgu Draganić. Za vrlo ukusnu scenografiju puno priznanje Branku Friganoviću. (c)

KULTURA

Problemi Osnovne škole u Drnišu

Nastava se obavlja na šest raznih mjesta

Našavši se pred jedinim mogućim izlazom, Školski odbor i Nastavno vijeće Osnovne škole u Drnišu najdelikatnija pitanja svoje ustanove riješili su u rekordno kratkom vremenu i po najjednostavnijem postupku — jednoglasnim usvajanjem. Na dnevnom su se redu nalazila »sudbonosna« pitanja škole; financijski plan za 1962. godinu i iseljenje iz postojeće školske zgrade koja se adaptira.

Financijskim planom škole za 1962. godinu predviđeni su ukupni rashodi u iznosu od 22.640.000 od čega na lične rashode otpada 21.843.600, a na materijalne rashode 796.400 dinara. Kako ovaj plan jedva doseže da osigura lična primanja prosvjetnih radnika i po starom sistemu plaća, to svaka diskusija o uvođenju suvremenijih, adekvatnijih načina nagrađivanja u prosvjetnoj struci postaje bespredmetna. Učitelji, nastavnici, profesori i članovi školskog odbora prihvatili su predloženi financijski plan u svjesni činjenice da su ta mi-

nimalna sredstva maksimumu financijskog naprežanja Narodnog odbora općine Drniš preko kojih, odnosno ispod kojih, se ne može ići.

Da Drniš dobije školu, postojeću školu treba srušiti. Ova nam paradoksalna činjenica već se provodi u djelo. Kako je gradnja nove školske zgrade odložena »za bolje dane«, to je jedini izlaz iz sadašnjeg teškog stanja adaptacija postojeće zgrade, a dok radovi budu u toku, učionice treba raseliti. Kao jedino moguće rješenje nađeno je u preseljenju u blagovaonicu dačkog do-

ma, glazbarnicu, čitaonicu, bivši dječji dispanzer, korištenje »gostoprimestva« škole za učenike u privredi i ekonomske škole. Tehnički će se odgoj održavati u radionici aero-kluba, a svi nastavni časovi bit će smanjeni za 40 minuta kako bi se prostorije mogle koristiti za rad u tri turnusa.

Na kraju sjednice formiran je odbor kojem je stavljeno u zadatak da putem javne licitacije izvrši rasprodaju građevnog materijala dosadašnje školske zgrade, a da ubrana sredstva utroši u nabavi školskih učila. (c)

MOZAIK

GOSTOVANJE KAZALIŠTA MLADIH

Prošlih dana u Zadru je gostovalo šibensko Kazalište mladih. Lutkarska scena tog kazališta izvela je četiri predstave popularnog dječjeg komada »Trnoruzica« spisatelja Amadea Alligera u režiji člana Narodnog kazališta u Šibeniku Milenka Vesnića. Te predstave, davane u dvorani zadarskog teatra gledalo je oko 2.200 zadarskih mališana.

GOSTOVANJE ZAGREBAČKIH PJEVAČA

14. i 15. ovog mjeseca, u organizaciji Doma JNA u Šibeniku gostuju poznati zagrebački izvođači zabavne muzike Ivica Serfežić, Vice Vukov, Beti Junković i Jasna Benedek. Konferansu na tom nastupu imat će glumac Borivoj Šembera, a kreator će pratiti instrumentalni sastav Branka Bobinskog. Osim muzičko-zabavnog programa zagrebački manekeni nastupit će ovom prilikom s najnovijim modelima naših trgovačkih kuća iz Osijeka, te »Nade Dimić« i »Šimečkog« iz Zagreba.

PREDAVANJE BEOGRADSKIH NOVINARA

Prošlih dana na javnoj tribini Radničkog sveučilišta u Šibeniku Srijedom u 7. gostovao je urednik vanjsko - političke rubrike »Borbe« M. Milenković i održao predavanje na temu »Prezled posljednjih vanjsko-političkih događaja«. Iduće srijede, 14. ožujka govorit će urednik privredne rubrike istog lista Milan Bajec. Njegovo predavanje je pod nazivom »Aktuelni privredni problemi«.

NOVA LUTKARSKA PREMIJERA

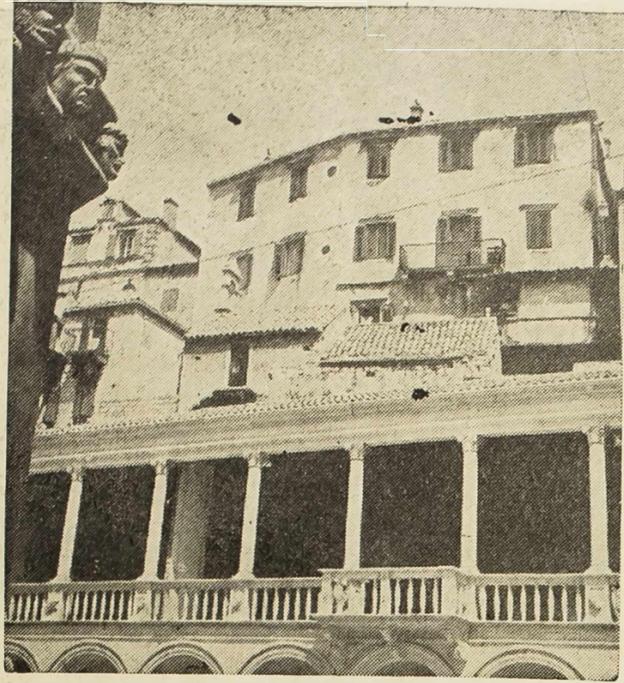
Na Lutkarskoj sceni Kazališta mladih u Šibeniku dat će se u četvrtak, 15. ovoga mjeseca još jedna primijerna predstava. Bit će to izvedba komada »Izgubljena svirala« Mladena Širole. Režija tog djela povjerena je članu šibenskog Narodnog kazališta Neši Terziću. Kako smo obaviješteni Kazalište mladih će s ovim komadom gostovati i u većem broju mjesta na području šibenskog kotara.

USPJEŠAN RAD TRIBINE MLADIH

Već dvije godine u okviru šibenskog Narodnog sveučilišta veoma dobro radi Tribina mladih. Na njoj se dosta često drže raznovrsna predavanja, koje posjećuje velik broj građana, u prvom redu omladina. Ono je u svom radu okupila i kvalitetan predavački kadar. Međutim, vrijedno je primijetiti da bi se Tribina mladih trebala orijentirati i na to da za predavače angažira istaknute i vrijedne članove iz redova srednjoškolske i radničke omladine.

SASTANAK SAVJETA ZA KULTURU ŠIBENSKE OPĆINE

Prošlih dana održan je prošireni sastanak Savjeta za kulturu NO šibenske općine. Iznad ostalog, na tom sastanku se raspravljalo o hitnoj potrebi donošenja programa rada kulturnih institucija s područja šibenske komune. Savjet je u tom smislu prisutnim izaslanicima kulturnih ustanova dao izvjesne preporuke. Kako je predviđeno i na sastanku zaključeno, takvi programi rada trebali bi se izraditi najkasnije do 20. ovoga mjeseca. (B)

RKUD „I maj“ iz Kaštel-Sućurca u Drnišu

„Sreća na otplatu“ uz nisku cijenu

Članovi dramske sekcije RKUD „Prvi maj“ iz Kaštel-Sućurca dali su prošlog ponedjeljka na svom prvom gostovanju u Drnišu »Sreću na otplatu«, komediju u tri čina od Etelke Lipaj-Vujkov.

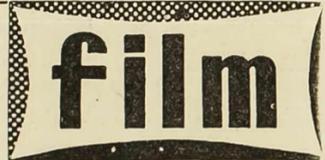
Igra u gledalištu, pred spuštanjem zavjesom, u prvim scenama prvog čina nagovještavala je gledaocima da će vidjeti jednu duhovitu komediju na savremene bračne (ne)prilike datu na moderan scenski način. Ali kada su se diletanti digli na pozornicu i počeli igru u starim okvirima »velika iščekivanja« su propala. Aktuelnu temu, da se na odganjanje uzme tuđe dijete i na taj način ublaži kućna financij-

ska kriza, autorica nije iskoristila u punoj mjeri, a već u drugom činu potpuno napušta zamjenivši je banalnim spletom oknađenog pisma u ženinom džepu. Drugi je čin poprimio oblike tragedije napuštenog muža koji se propio.

Uloge su tumačili Anka Bakotin, Andrica Biočić, Marica Sokol, Jerkica Dubravčić, Tonči Martinović i Toma Žegarac. Njihova nastojanja da stvore jedno ugodno veče publika je na kraju predstave nagradila toplim aplauzom. Dobra režija Josipa Nališa zapažena je u svakoj kretanju diletanata. (c)

Prekobrajna

DOMAĆI FILM. REŽIJA: BRANKO BAUER

U zadnje vrijeme kod nas, kad se govori o domaćim filmovima, obično ih se svrstava u one »pretenzijom« ili u one »bez pretenzije«. Filmovi »pretenzijom« pretendiraju na umjetničke kvalitete, a »bez pretenzije« su uglavnom komedije, koje pretendiraju jedino na zabavu, a umjetničkih kvaliteta kao da namjerno nemaju. To je svakako besmisleno, jer teško je zamisliti da će se netko dati na snimanje filma, a da prethodno ne pretendira na određene umjetničke kvalitete, a ako je rezultat loš, odnosno ako te kvalitete izostanu, onda je nepošteno apostrofirati ih odricati i to uzimati kao olakšavajuću okolnost. Besmislenost ovakvog tretmana najbolje ilustrira najnoviji Bauerov film. Da je film ispaoo slab, sigurno bismo bili skloni da mu odričemo pretenzije, s obzirom da u njemu nema nikakvih teških dramskih sukoba, ne tretiraju se nikakvi teški problemi. Film, međutim odiše lakoćom, svježinom mladosti, izražen je čistim filmskim jezikom, a ima i određenu tendenciju koja nije prenaglašena, ne udara nas u glavu, ali je ipak osjećamo. Odgojni značaj omladinskih radnih akcija prikazan je kroz doživljaje na izgradnji autostrade nekolicine mladih ljudi. Tema je apsolutno naša, naši su i ljudi koji sudjeluju i to je svakako uzrok neposrednosti i kontakta uspostavljenog s gledaocima, kakav nije tako čest. Pretierali bismo kad bismo ovaj film smatrali velikim djelom, ali on nedvojbenu ukazuje put kojim bismo trebali poći u stvaranju našeg vlastitog filmskog izraza, naročito u djelima lakšeg žanra. Zato pojavu ovog filma moramo pozdraviti i izraziti mu naše simpatije.

Tuđa žena

ZAPADNO-NJEMAČKI FILM. REŽIJA: VICTOR VICAS

Nijemci kao da su iznova počeli učiti kinematografiju, pa se vraćaju u razdoblje koje je već prevaziđeno novim filmskim izražajnim sredstvima. Zato se možda, gledajući ovaj film, ne možemo oteći utisku da gledamo film iz kinoteke. Kad se, međutim, sjetimo koliko je nacistička era bacila njemački film natrag, a da su poslijeratni napori za vraćanje renomea ostali dosad jalovi, onda nam to neće izjedati toliko čudno. Inače apstrahirajući ovom filmu bi se teško moglo što prigovoriti. Raden je potpuno realistički i sva težina nekadašnjeg života u močvarnim predjelima Litvanije dolazi do punog izražaja. Režijski je apsolutno dotjeran, a gluma je naročito snažna, osobito odličnog tria Juliette Masine, Karla Raddatza i Richarda Basseharta. Film nam je inače pristišio prilično jak doživljaj, ali je sve i previše tužno i mučno, a da bismo zaželjeli više ovakvih. — b —

Babette ide u rat

CHRISTIAN JAQUE
FRANCUSKI FILM. REŽIJA:

Rat doduše nije tako vesela stvar, kako bi se to iz ovog filma dalo zaključiti, on se nije dobio luckastim špijunkama,

gradske vijesti

ŠIBENIK KROZ TJEDAN

Srijedom u 7

JAVNA TRIBINA RADNIČKOG SVEUČILIŠTA

Srijeda, 14. III — AKTUELNI PRIVREDNI PROBLEMI. Predavač: Milan Bajec, urednik privredne rubrike »Borba«.

Srijeda, 21. III — NAJNOVIJA TEHNIČKA DOSTIGNUĆA U SLUŽBI ČOVJEKA. Predavač: inž. Nenad Simić.

Dvorana Društvenog doma. Početak u 19 sati.

TRIBINA MLADIH

Utorak, 20. III — IMPRESIJE SA VI KONGRESA NARODNE OMLADINE HRVATSKE. Govore: Ljubica Ardalić, Josip Gabrić, Ante Milošević i Vukasin Kotur.

Dvorana Društvenog doma. Početak u 18 sati.

NARODNO KAZALIŠTE

15. III — 10 sati — G. Figueiredo: »Lisica i grozd«, za učenike industrijske škole.

17. III — 10,30 sati — G. Figueiredo: »Lisica i grozd«, za učenike učiteljske škole.

17. III — 20 sati — Obrenović — Lebović: »Cirkus«.

18. III — 10,30 sati — L. Pirandello: »Čovjek, životinja i krepot«.

20. i 21. III — Obrenović — Lebović: »Cirkus«, gostovanje u Splitu.

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: njemački film — BRAK U SJENI — (do 16. III); Premijera domaćeg filma — NEBESKI ODRED — (17. do 20. III)

»20. APRILA«: premijera talijanskog filma — ICI CEMO U SAN REMO — (do 18. III)

Talijanski film — NE ZABORAVI ME — (19.—21. III)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 16. III — II narodna — Ulica Bratstva i jedinstva.

Od 17.—23. III — I narodna — Ulica Božidara Petranovića.

Matični ured

ROBENI

Vlado, Šime i Tonke Brković; Joško, Ivo i Mare Gović-Terezić; Lenko, Ante i Bosiljke Pirić; Svetislav, Jovana i Stevanije Tomasović; Klauđijo, Nardina i Jerina Alić; Zoran, Milivoja i Bosiljke Damjančić; Jadranka, Ivana i Marije Škarić; Ante, Jadre i Šimice Tabula; Edmond, Vilijama i Ivanke Suda; Zeljko, Marka i Desanke Dodig; Radojka, Rozarija i Karnele Gracin; Radovan, Rajka i Zorke Urukalo; Radmila, Šime i Mare Sakčić; Nikola, Jere i Marije Puljić; Nediljko, Ivana i Marije Drašković; Ivo, Ivana i Marije Drašković; Emil, Marijana i Marice Baljkaš i Nada, Mirke i Anđe Popović.

VJENČANI

Radišić Ljubomir, službenik — Banić Ana, domaćica; Živković Jere, strojobravar — Kuvac Kata, radnica i Bačelić-Medić Jerko, tesar — Bačelić Jasna, domaćica.

UMRLI

Škalabrin Antica rođ. Guberina, stara 67 godina; Gilardi Josip pok. Ferdinanda, star 80 godina; Omašić Božo pok. Venture; star 71 godinu; Malenica Marija rođ. Vlačić, stara 39 godina; Baljkaš Krste pok. Jadre, star 76 godina i Papak Ivan Danin, star 1 dan.

MALI OGLASNIK

MIJENJAM dvosobni komforni stan u Rijeci za odgovarajući u Šibeniku. Obratiti se na adresu: Nikola Jelovčić, Šibenik, Borisa Kidriča 16 ili u upravi lista.

Povodom „Susreta gradova“

Bez velike buke, mirno i prijateljski Zadrani i Šibencani su se ogledali na kulturno - umjetničkom i sportskom polju. Pokazali su što imaju i što mogu. Emisija RTV Zagreba i Beograda »Mikrofon je vas — Susreti gradova« malo ih je prodimala, i, ako ništa drugo, učinila je da se u svakom gradu zamisle nad onim što imaju, da li to može da dostojno reprezentira grad kulturnih tradicija i fame, da li to odgovara stepenu njegovog razvika, mjesto kojeg zauzima u našoj zajednici, a i njegovim objektivnim mogućnostima. Jer, takmičenje je samo podsticaj za demonstraciju aktivnosti i ozivljavanje obamrlosti, mobilizaciju poznatih i nepoznatih snaga, vrijednosti i mogućnosti u svim vidovima aktivnosti duha i tijela. Zato, inicijativa organizatora ima svoj smisao i opravdanje, i prihvaćanje od strane gradova njihove inicijative, usprkos ulozenom trudu i žrtvovanim sredstvima, nije bilo neopravdano.

Naš grad je pobijedio i drago nam je, ali ne zato što se pokazalo da smo na izvjesnim poljima bolji od susjednog grada, jer ova pobjeda to ni na čemu ne znači. Zar bi, uostalom, renome našeg grada trebao da ovisi o pogodnom naslovu pjesme Vesne Parun, s čime su nam naši predstavnici izborili 4 pobjedonosna boda? Drago nam je jer smo u jednom momentu, bez posebnih priprema, izveli na pozornicu teatra 500 građana koji su svirali, pjevali, plesali i glumili, organizirali sportske susrete u pet disciplina i izložbu likovnih radova amatera i, ako smo bili zadovoljni kvalitetom onoga što su izveli i pokazali, nije to bilo zato što bi to možda bilo kvalitetnije od onoga što su prikazali Zadrani, već naprosto zato što smo bili zadovoljni s onim što smo prikazali. Bodovska aritmetika mogla je samo umaniti ljepotu ovakvog takmičenja.

Naše zadovoljstvo ne bi smjelo međutim, da nam zatvori oči za izvjesne konkvence koje iz svega moramo izvući. Naime, smotra kulturno-umjetničke aktivnosti je bila i masovna i kvalitetna, ali da li ona zaista odražava u potpunosti naše mogućnosti, odnosno da li naš grad ne bi mogao imati i više od onoga? Zbor »Kola« je

još jednom pokazao svoje već svakom poznate kvalitete, omjadinski zbor nas je oduševio svojom masovnošću i perspektivnim glasovnim mogućnostima, pionirski zbor je pjevao vrlo muzikalno, glasovne i muzikalne vrijednosti su pokazali i solisti pjevači Krsto Vukman, Alemka Cvitković i Milivoj Mravak, kao i grupe pjevača s izvedbama narodnih pjesama, Gradska glazba nas je upravo iznenadila svojom kvalitetom, zadovoljni smo bili i s baletom, lutkarima i mladim glumcima Kazališta mladih, popularni imitatori limene glazbe još jednom su nas zadivili svojim umijećem, a ni mladi pjesnici nas nisu razočarali, pa ipak smo osjećali da to nije sve što bi naš grad mogao i trebao da ima i pokaže. Što je s ansamblima i solistima zabavne muzike, pjevačima i sviračima? Zar toga

Pripreme za izbore radničkih savjeta

O pripremama za izbore organa radničkog upravljanja raspravljeno je na sastanku predsjedništva Općinskog sindikalnog vijeća u Šibeniku. Izbori za ove organe održat će se do kraja mjeseca travnja, a u ugostiteljskoj i pomorskoj privredi do 15. lipnja ove godine. Zaključeno je da se u većim kolektivima izbori provedu po ekonomskim jedinicama odnosno radnim zajednicama. Ovim izborima prethodit će sastanci na kojima će se podnijeti izvještaji poslovnog karaktera. Raspravljat će se i o rezultatima postignutim u razvijanju organa samoupravljanja a u svjetlu novih privrednih mjera. U toku ovog mjeseca održat će se sastanci sa predsjednicima radničkih savjeta, sindikalnih podružnica i sa sekretarima osnovnih organizacija SK u poduzećima.

Ovaj skup razmotrio je dosadašnje rezultate nakon održanih godišnjih skupština sindikalnih podružnica, pa je tom prilikom data pozitivna ocjena i što se tiče priprema i sadržaja samih konferencija.

uopće nema u Šibeniku? Teško nam je vjerovati da su ona petorica pjevača, koji su nastupili u direktnom takmičenju, najbolje što u tom fahu imamo. Jedan zabavni orkestar bi sigurno unio malo živosti i svježine u priredbu koja je možda previše ozbiljna ili, kako su je neki čak nazivali, »akademska«. Ne može se reći da naši ljudi nemaju smisla za humor, ali i njega je falilo na nižoj priredbi. Humoreska o našem gradu pročitanu na priredbi u Zadru sigurno nije najbolje što možemo u tome dati. Ona pročitanu na drugoj priredbi u Šibeniku, koju nisu napisali Šibencani, bila je daleko uspješlija. Ne shvatljivo je, dalje, kako nijedan instrumentalni solista, ni ozbiljne ni zabavne muzike, nije predstavljao naš grad!

Povodom organizacije susreta došao je do izražaja još jedan nedostatak našeg grada. Naime, kad je trebalo mobilizirati raspoložive snage, konstatiralo se da u gradu ne postoji nikakvo organizaciono tijelo koje ima uvid nad čitavom kulturno-umjetničkom aktivnošću u gradu. Formiranjem Prosvjetnog vijeća općine, koje je izvršeno ovih dana, svakako će biti riješen ovaj problem.

Mislim da je suviše osvrtni se na kvizove u kojima su predstavnici gradova trebali da pokažu znanje iz određenih područja. Naši predstavnici su se tu doduše pokazali na visini i donijeli našem gradu 10 bodova, ali oni su više atraktivnog karaktera i u njima je teško lučiti sreću od stvarnog znanja. Nismo, međutim, nikako zadovoljni pjevačima koje su nam doveli organizatori iz RTV. To je svakako slabija garnitura i sami po sebi nisu predstavljali naročiti doprinos ostalom programu. Uostalom, uopće organizacija ovih priredbi mogla bi podnijeti čitav niz prigovora, ali o tome bi možda trebalo posebno diskutirati.

Sve u svemu »Susret gradova« je ustalasio gradove, pokrenuo na razmišljanje o izvjesnim problemima, iznio na površinu mnogo toga pozitivnog i lijepog, a i negativnog, zblizilo još više susjedne jadranske gradove i već je to dovoljno da ga prihvatimo i pozdravimo.

Ispovijest skromnog čovjeka

Ja nisam manuelac, a niti sam neki posebno obrazovani čovjek. Zaposlen sam u jednom poduzeću i obavljam pažljivo i savjesno svakodnevnii posao.

Skroman sam. Ne zato što mi je plaća skromna. Već, eto, tako. Čitao sam dosta, bio sam nešto u ratu. Naučio sam koješta, stekao sam neka životna iskustva. Ipak, nekako se ne volim isticati, udarati u prsa radi ovoga i onoga. Nisam, kako ono kažu, ni poltron. Nikome se ne klanjam duboko.

Takav sam. Kažu, da ne bih trebao biti baš takav. Imam odraslu djecu, treba živjeti, treba se nekako snalaziti.

Da, treba se nekako snalaziti. Ponekad mi neki sotonski glas šapuće: imaš slab stan, čovječe, sin ti tovari ugljen u velikom gradu, a do završetka studija još je daleko; hoćeš kćerku školovati. Snalazi se, šapuće davo, kucaj na vrata, moli, prosjači, čemu obziri, skromni čovječe. Zaš ne vidiš, da te smatraju pomalo budalom...

Ja slušam taj glas i kao da se kolebam. Ali se ipak nedam. Trijezno razmišljam o stvarima:

— Stan mi je zaista skroman, ali eno drug Stipe ima više djece, a stan mu je malen i vlažan. Teško mu je, kuka stalno. Kako bih se ja osjećao pred njim, kada bih, recimo, dobio stan prije njega. Sve to ne bi bilo ljudski, zaboga. Eto, zato izbjegavam i da mislim na taj stan.

— Neka mi se sin malo muči. Ozbiljan je i skroman i od čaće ne traži ništa. Čujem, da je i neki rukovodilac na fakultetu. Baš mi je drago. Ja imam povjerenja u svoga sina.

— Sa kćerkom mi je malo teže. Eto, bila je skoro maturantska zabava. Radovala se mala puno toj zabavi. Mladost je to rascvjetana, zašto da se ne raduje. Ipak, na zabavu nije pošla. Nije imala nešto, kao večernju toaletu. Tko je, za-

boga, to mogao nabaviti. Ja sam skroman namještenik, bez ikakvih honorara. Zene pričaju (ja mislim, da pretjeruju) da su te večeri neke djevojčice imale haljine, koje su koštale i pedeset hiljada. Koji je to raskoš. Mora da je lijepo bilo na toj priredbi. Revija mode (i još koječega) u pravom smislu.

— Moja je kćerka bila pomalo zavidna tim drugaricama. Ali, ona je pametno dijete. Brzo je to zaboravila. Uostalom, njen život nikad nije bio bezbrizan. To je, ako noćete i dobro. Bit će dobra žena i dobar drug, mislim.

I tako, o tim stvarima. Gledam oko sebe i koješta mi se sviđa. Ima ih koji su slatkorječivi, kojima su puna usta patriotizma i još koječega. Previše su bučni na sastancima, kritiziraju svašta, ako je to u nosno, ili su im, pak, puna usta hvale, ako time mogu podilaziti.

Ljudi se snalaze, kažu. Snalazi se onaj na pijaci, onaj u prodavaonici, snalazi se činovnik, zubar, liječnik.

A to mi se ne sviđa, eto. Ja znam da će život sve takve prije ili kasnije raskrinkati. Kao onog zubara iz Skradina. Samo treba strpljenja.

Ja znam isto tako: takvi nisu obični, skromni i radni ljudi naši. Takvi nisu naši intelektualci i stručnjaci, koji svojim predanim radom učestvuju u određivanju tokova našeg nezadrživog kretanja.

Tako mislim ja, običan, skroman čovjek.

I mislim još nešto: da takve »snalazljivce« treba raskrinkavati, da ih treba izvrnuti ruglu, jer su opasni i smiješni u isti mah. Jer su mrlja, koja muti čistoću ljudskih vrednota.

Eto, tako mislim ja, običan, skroman čovjek.

D. K.

Razgovor delegata VI kongresa NOH-a s vojnicima i mornarima

Ovih dana će delegati VI kongresa Narodne omladine Hrvatske voditi razgovore s omladinom — vojnicima i mornarima šibenskog garnizona.

Kroz ove razgovore vojnici i mornari će biti upoznati sa zaključcima i zadacima, koje je pred omladinu postavio ovaj značajan skup Narodne omladine Hrvatske. To će nesumnjivo mnogo pridonijeti da se vojnici

i mornari kao omladinci lakše uklope u rad i izvršavanju ovih zadataka nakon odsluženja roka u Armiji. Delegati VI kongresa NOH-e govorit će i o svojim utiscima s ovog kongresa kao i o nekim zadacima i radu omladine Šibenika.

Na sličan način vojnici i mornari će biti upoznati i sa radom kongresa Narodne omladine u drugim republikama. (mkl)

Osnovana »Studentska tribina«

U Šibeniku je pri Narodnom sveučilištu osnovana još jedna tribina. To je studentska tribina na kojoj će se tretirati važniji politički događaji u zemlji i svijetu, zatim pitanja iz oblasti kulture, nauke i umjetnosti, te kulturno - zabavni život grada. Danas u Šibeniku živi oko 200 stu-

denata koji pohađaju Pedagošku akademiju ili su kao vanredni studenti upisani na visokim školama i fakultetima. Predviđa se da u okviru ove tribine počne djelovati studentski servis, kao ogranač onog koji već godinama djeluje u Zadru.

Bilješka

Odnos prema starijima

Cesta slika u vozilima našeg javnog saobraćaja ne samo da nije lijepa i prijatna, već je ponekad i vrlo opasna, pogibeljna čak liči na neku navalu kao kad treba izbjeći propast. Čeka na primjer, gomila svijeta rijedak ili zakašnjeli autobus da bi se ukrcali i povezla. Naš je običaj pri tom, što valjda ide u korak s duhom i općim tempom života, da se vazda žurimo, tjerala nas na to neka nužda li ne. I onda, na oko miran putnik, možda čak i bez nervoze, odjednom jurne — tko će prvi... Tada nastaje reda, nastaje gužva, guranje, ulazi se takoreći »na juriš«. Jači, grublji, nepažljiviji, bezobzirni izbijaju u »prvu borbenu liniju«. Njihove su ruke brzo ispružene konduktoru. Kartu jednu — traže bez i onog običnog »molim«, vičući uz to, ili pak praveći i »duhovite« opaske na nečiji račun. Potom, ti »junaci« posjedaju. Zašto ne? Ta, zar nisu prvi ušli... Medutim, stariji svijet, slabiji i nejači, ali pristojniji, hvata što može i ostaje bez sjedišta. Stariji i smireniji svijet ne voli gužvu, guranja, svade i uznemiravanja. Radije će malo i da se strpi nego da se u to umiješa. Pogotovu ne sa raznim siledžijama kakvih, zna se, ima. Uostalom ni konduktori ne interveniraju, osim ako primijete da netko nije uzeo kartu. Njihova dužnost kao da je samo u tome da naplaćuju vozarinu. Jer umjesto poziva putnicima »Ustupite sjedište starijem i bolesnom«, čitamo reklame...

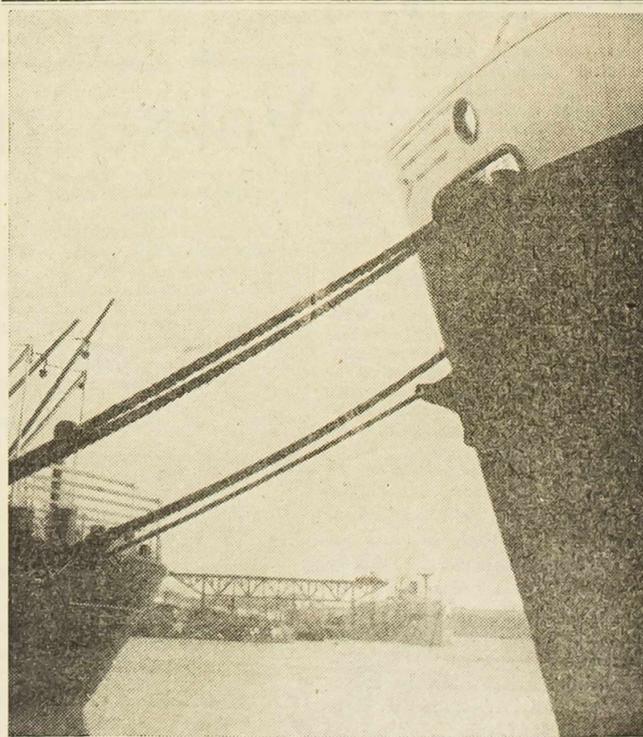
Povod za ovu bilješku je jedan mladić, od sedamnaest ili osamnaest godina.

Stoji postariji čovjek u autobusu i drži se za sjedište. U drugoj mu je štap. Boležljiv je vidi se po njemu, jer je blijed u licu. Gleda oko sebe, sjeo bi negdje, ali — sva su mjesta zauzeta. Jedna starija žena sjede pored onog čovjeka i riješi da mu nade mjesto. Obrati se pomenutom mladome čovjeku i reče: »Ustupite ovome čovjeku mjesto«. Medutim, mladić je pogleda iskosa, kao da ga je uvrijedila. Žena tada prosu pregršt vatrenih riječi, stade da ga kori. Sve to privuče pažnju publike. No, mladi čovjek ne ustaje. »Moje je pravo, gospodo, da sjedim na mjestu koje sam, platio«. Pokaza joj i kartu. »I, zašto ste se vi okomili baš na mene? Zašto ja da se dižem? Zašto da to ne učini netko drugi?... Mladi čovjek nije više htio ni slova da kaže. A neki, slični njemu, na račun žene što htjede da pomogne slabom i boležljivom putniku počese da joj neučtivo dobacuju.

Evo jednog naopakog shvaćanja. Možda onakav stav ni onaj mladić ne bi odobrio, ako bi nekom drugom prilikom s njim porazgovarali. I on bi ovakvo shvaćanje i postupak možda osudio. Ali, eto u jednom trenutku postupio je suprotno. Nitko ga ne zna pa nema pred kim da se u autobusu postidi. Koristi, eto svoje pravo...

Treba se više pozabaviti o odnosu mladih prema starijima.

M. T.

Šibenska luka

Godišnja skupština kninskog „Partizana“

Raznovrsna aktivnost

Brojne manifestacije u čast 20-godišnjice narodnog ustanka

Prošlogodišnji period kninskog „Partizana“ koji je bio prozet brojnim manifestacijama u duhu proslave 20-godišnjice ustanaka, protekao je uspješno, u plodnom i raznovrsnom radu. Organizacija ima 430 članova od kojih se, u okviru svih postojećih kategorija, 270 bavi aktivnim radom, sa ukupno održanih 1.280 vježbačkih sati. Kninski „Partizan“ njegovao je u toku prošle godine razne forme rada. Organizirao je izlete na Veljuv, u Burum i na Crno vrelo.

U okviru proslave jubileja revolucije članovi društva učestvovali su u partizanskom maršu na podinarsko područje. Prvoborci tog kraja, članovi Saveza boraca, dočekali su učesnike marša i na terenu im evocirali događaje koji su se odigrali na tom području za vrijeme narodnooslobodilačkog rata.

Zapaženo je sudjelovanje članova društva prilikom dočeka i ispraćaja Titove štafete. Brojno je bilo učesće članova u proljetnom krosu.

Posebno treba istaknuti prošlogodišnju proslavu Dana mladosti u čiju čast je priredjen veliki defile fiskulturnika i održan općinski slet uz učesće članova „Partizana“, učenika kninskih škola i članova ostalih sportskih organizacija. Ta priredba bila je veličanstvena manifestacija fizičke kulture na području kninske ske općine.

U čast 20. godišnjice ustanka društvo je organiziralo svečane akademije u Vrbniku, Golubicu, Strnici, Kninu i Plavnu. Početkom aprila članovi kninskog „Partizana“ nastupili su na međudruštvenom natjecanju u Drnišu, taktički se u rukometu, odbojci i u atletskim disciplinama. U toku istog mjeseca u Kninu je održano uzvratno natjecanje.

Društvo je pravovremeno provelo prednatjecanje radi priprema za kotarsko prvenstvo u pionirskom višeboju. Rezultati rada bili su dobri, odjeljenja muško i žensko, zauzeli su prva mjesta u kotarskom višeboju na tekmičenju u Šibeniku i tako se

kvalificirali za republičko prvenstvo u višeboju, ali zbog nedostatka finansijskih sredstava, mogla je biti upućena samo jedna ekipa, a ta je bila pionirska.

Na pionirskom natjecanju u višeboju na Badiji, kninski pioniri postigli su šesto mjesto u republici u pionirskom višeboju, peto mjesto u štafetnom plivanju, treće mjesto u malom nogometu. Za ovako uspješno učesće pioniri kninskog „Partizana“ dobili su priznanje u vidu diploma.

Tokom prošle godine članovi društva imali su i deset susreta s ekipama pripadnika kninskog garnizona, taktički se u rukometu i odbojci.

Kao i svakog ljeta i prošle je godine društvo „Partizan“ za veliki broj svojih članova organiziralo logorovanje u Pakoštanima.

U ovoj godini kad društvo proslavlja 10-godišnjicu postojanja

predviđena je obimna aktivnost. Pristupit će se izgradnji ljetnjeg vježbališta u blizini društvenog doma. Radit će se na unapređenju odbojke, košarke i rukometa, aktivizirat će se članstvo u veslanju i plivanju, jer i zato u Kninu postoje mogućnosti. Uz postojeći prednjački kadar, društvu će pružiti pomoć nastavnici fizičkog odgoja. Također, društvo će se angažirati na oživljavanju rada seoskih društava „Partizan“. Ali, kako je na skupštini istaknuto, društvu treba osigurati mnogo veću finansijsku pomoć, kako bi ono bilo u mogućnosti da izvrši sve ove zadatke, jer to je u interesu cjelokupnog unapređenja fizičke kulture u komunij.

Skupštini društva, pored brojnih članova, prisustvovali su Ilija Simpraga, sekretar Općinskog komiteta SK i Momir Solaja, predsjednik Općinskog odbora Socijalističkog saveza. (m)

(m)

Prvenstvo II savezne nogometne lige Uoči nastavka

U nedjelju će na terenima Zagreba, Varaždina, Tuzle, Karlova i Sarajeva otpočeti druga etapa ovogodišnjeg nogometnog prvenstva u zapadnoj skupini II lige. Na rasporedu su veoma zanimljivi susreti i vjerojatno će poredak na tablici biti znatno izmijenjen. Najzanimljiviji susreti odigrat će se u Zagrebu i Varaždinu, gdje se sastaju klubovi kojima prijete odlazak u niži stepen natjecanja. „Šibenik“ igra sa „Lokomotivom“ koja je uvijek dosad znala biti čvrst i veoma opasan protivnik. Ukoliko domaći drugogoligaš „Šibenik“ osvoji i jedan bod, onda je sasvim sigurno izbjegao opasnu zonu, pa će preostale susrete dočekati sa više optimizma. U ostalim susretima očekuju se sigurne pobjede „Trešnjevke“, „Slobode“, „Karlova“ i „Željezničara“ dok je pitanje ishoda u Varaždinu prilično neizvjesno. Osim u sredini tablice, ne očekuju se neke naročite promjene u poretku na vrhu, gdje „Sloboda“ i „Željezničar“ sigurno vode sa tri odnosno dva boda razlike od trećeplasirane „Trešnjevke“. Prerna dosad primljenim informacijama sve ekipe su se tokom zime dobro pripremile za nastavak prvenstva, a osobito „Sloboda“, „Trešnjevka“, „Varteks“ i „Lokomotiva“.

Kako će startati naš predstavnik, to je tema razgovora među ljubiteljima nogometa u Šibeniku. U pripremnom periodu „Šibenik“ nije pokazao baš zadovoljavajuću formu, ali svakako napredak prema onome što smo vidjeli u prvom dijelu prvenstva. Za opstanak u ligaškom razredu

bit će potrebno najmanje osam bodova, a to nije teško osvojiti, s obzirom da četiri utakmice igra kod kuće, a četiri u gostima. „Šibenik“ raspolaže sa dovoljno kvalitetnih igrača. Pored novajlija Geića, Marinica i Perasovića, pod stručnim vodstvom trenera Ive Radovnikovića u toku priprema za klub su nastupali Rančić, Cvitanović, Zaja, Jelenković, Marenci, Miljević, Orošnjak, Nadoveza, Stošić, Aralica, Zambata, Rora i drugi. Od ovih igrača sastavit će se najbolja jedanaestorica koja će predstavljati ovaj klub u narednim teškim okršajima. Među simpatizerima nogometa u Šibeniku vlada veliko zanimanje za predstojeće utakmice. Koliko se saznaje „Šibenik“ će otvoriti proljetnu sezonu već u subotu 17. o. m. utakmicom u Zagrebu. (J)

TABLICA

Sloboda	14	9	3	2	35:15	21
Željezničar	14	9	2	3	35:12	20
Trešnjevka	14	6	4	2	33:16	18
Karlovac	14	6	4	4	24:22	16
Split	14	4	6	4	19:17	14
Čelik	14	6	1	7	19:20	13
Maribor	15	5	3	6	15:25	13
Šibenik	14	6	1	7	16:31	13
Proleter	14	3	6	5	26:29	12
Varteks	14	3	5	6	17:27	11
Borovo	14	2	5	7	17:28	9
Lokomotiva	14	2	4	8	18:31	8

PAROVI XV KOLA

Lokomotiva — Šibenik, Trešnjevka — Čelik, Varteks — Proleter, Sloboda — Split, Karlovac — Maribor, Željezničar — Borovo.

Veliko priznanje našim veslačima

Jugoslavenski olimpijski komitet je prošlih dana nagradio 56 jugoslavenskih sportaša i to za postignute uspjehe na sportskom polju u inozemstvu Među njima se nalaze i trojica sportaša iz Šibenika. To su veslači „Krke“ Paško Škarica, Neven Guberina i Ante Vrčić. (k)

Šibenik-Došk 8:0 (4:0)

U posljednjoj prijateljskoj utakmici pred nastavak proljetnog dijela prvenstva, „Šibenik“ je u nedjelju na stadionu „Rade Končar“ visoko porazio vodeću momčad Šibenskog nogometnog podsava DOKS iz Drniša s rezultatom 8:0 (4:0). Zgoditke su postigli: Stošić 3, Zambata i Nadoveza po 2 i Miljević jedan. Utakmicu je pred 200 gledalaca dobro vodio Bašić.

Zaista je šteta što je kiša pokvarila ovu lijepu i zanimljivu utakmicu. Na raskvašenom terenu bolje su se snalazili domaći igrači. Gosti iz Drniša su također igrali dobro. Rezultat nikako ne odgovara stvarnom stanju na terenu. Navalni igrači „Šibenika“ su zaista u nedjelju imali veliku sreću. Interesantno je da su domaći postigli tri gola na isti način. Nadoveza i Zambata su iz velike daljine tukli na vrata Curkovića i lopta je svaki put ispod njega skliznula u mrežu.

Forma igrača „Šibenika“ je zadovoljavajuća. Sve linije su funkcionirale dobro. Nešto slabiji bili su pomagači i Miljević u navali. Navala u formaciji: Nadoveza, Miljević, Zambata, Aralica i Stošić igrala je dobro samo na momente. Predstavili su se kao dobri strijelci. (k)

Veliko iznenađenje u Kninu

„DINARA“ — „METALAC“ 2:2 (1:0)

U drugom kolu proljetnog dijela prvenstva Šibenske podsavne nogometne lige kninska „Dinara“, igrajući na svom terenu, podijelila je bodove sa šibenskim „Metalcem“, što svakako predstavlja iznenađenje. Zbog nedjeljnog derbija u Splitu između „Hajduka“ i „Zvezde“ utakmica je odigrana u subotu. Postignut je neriješen rezultat 2:2 (1:0).

Golove za „Dinaru“ postigli su Mijakovac i Maglica, a za „Metalca“ Kale i Tedling.

U toku prvih 15 minuta igre Mijakovac je doveo „Dinaru“ u vodstvo i to je bio jedini značajniji momenat do odlaska na odmor.

Nekako u istom periodu nastavka Kale je izjednačio, a nekoliko minuta kasnije Mijakovac je poslužio Magliču koji je povisio na 2:1. Kada se računalo da je pobjeda osigurana, iskusni Tedling je pronašao „rupu“ u odbrani domaćih i izjednačio o-

mjer. I taj rezultat je ostao do kraja. „Metalac“ je „Dinaru“ priredio neugodno iznenađenje.

U prikazanoj osrednjoj igri, „Dinara“ je bila nešto premoćnija. Imala je više prilika, kao i veći broj kornera u svoju korist, ali osim postignutog, ništa drugo nije bilo ostvareno. I „Metalac“, iako s rjeđim prodorima, imao je po koju šansu, kao onu Perakovu, nakon Tedlingova gola.

Najbolji „Dinarini“ igrači bili su trojka iz pomoćnog reda.

Sudija ove utakmice dobro je obavio zadatak. (m)

„POLET“ — „POŽAR“ 4:0 (3:0)

Igralište u Ražinama. Gledalaca 150. Susret je vodio Vukorepa iz Šibenika. Zgoditke su postigli Živković, Šiška, Kristić i V. Grgas.

Igralo se po vjetrovitom i kišnom vremenu. Tokom čitave igre, a naročito u prvom dijelu, „Polet“ je bio bolja momčad i zasluženo je pobijedio s rezultatom 4:0 (3:0). I u drugom polu-

Iz medicine

Zašto čovjek postaje alkoholičar?

O tome koliko je alkohol štetan za pojedinca i društvo raspravljano je mnogo. Pitanje kojim se sada stručnjaci naročito bave je: može li se utvrditi zašto izvjesna osoba postaje alkoholičar. Ranije su se tim problemom bavile farmakologija, nauka o djelovanju lijekova i psihijatrija, medicinska grana koja proučava duševne bolesti. Dok je farmakologija ispitivala simptome koji se ispoljavaju pod djelovanjem alkohola, njegove posljedice na sve organe i tkiva i načine kojima bi se to moglo spriječiti ili izliječiti, dotle je psihijatrija naročito ispitivala koja duševna stanja stvaraju naklonost prema alkoholizmu i koje su njegove psihičke posljedice. Međutim, ubrzo se uvidjelo da samo farmakologija i psihijatrija nisu dovoljne da objasne tako složen problem alkoholizma. Za njegovo proučavanje moraju se danas uzeti u obzir ekonomski i društveni faktori, običaji, navike i razni drugi uticaji.

Pod alkoholizmom se ne može podrazumijevati običaj ili čak i navika da neko popije povremeno ili stalno po jednu ili dvije čašice alkoholnog pića. Pravi alkoholičar je osoba koja zavisi od alkohola; njemu se ona potpuno podaje, od njega očekuje sve, njemu se žrtvuje. Istina, ne riješitko i male količine alkohola mogu da izazovu tjelesne, psihičke i socijalne probleme, kao na primjer, gubitak apetita, katar želuca i zbog toga slabu ishranu i mršavljenje čak i osobe koja „umjeren“ pije, zatim promjene u raspoloženju i ponašanju, smanjenu snagu volje i sposobnost za rad, itd. Vrlo često osoba kod koje se ove pojave ispoljavaju, pije da bi ih smanjila ili ih potisla. Alkohol, istina nije u stanju da ih popravi, ali on izaziva ošamućenost u kojoj se, osobi koja pije, čini da se sve navedene pojave i mnoge druge izrazito popravljaju. Na taj način osoba koja je počela da pije, zatim pila „umjeren“, postepeno postaje alkoholičar. U tome leži prava opasnost od alkohola. Za medicinska proučavanja vrlo bi značajno bilo utvrditi, da li tako neko postaje alkoholičar iz tjelesnih razloga, tj. što se u njegovom organizmu događaju izvjesne promjene, na

primjer u prometu materija ili u funkciji pojedinih organa, koje iziskuju da alkoholičar i dalje pije, ili su to psihički faktori koji održavaju tu naklonost za alkoholom. U tom pogledu stručnjaci koji proučavaju alkoholičar, podijeljeni su u dvije grupe: jedni smatraju da su važni organske promjene, dok drugi daju prednost psihičkim faktorima u nastajanju alkoholizma.

U novije vrijeme postoji tendencija da se ova dva gledišta približe i većina stručnjaka smatra da u postanku alkoholičara najznačajniju ulogu igraju urođeni, nasljedni psihičko-tjelesni činioci. Istina, ne smiju se zanemariti ni vanjski faktori, koji često mogu da podstaknu tu urođenu i naslijedenu naklonost, a to su: pristupačnost alkoholu uslijed njegove relativno niske cijene i činjenice da se on može dobiti takoreći na svakom koraku, povoljni i sve bolji ekonomski uslovi prilika, običaji itd.

Za pitanje zašto neko postaje alkoholičar važno je zapažanje da se u alkoholu najčešće odaju gojazne, trombe osobe. To zbog toga što je njima potrebna i veća količina alkohola, koji u organizmu sagorijeva srazmjerno zapremeni tkiva. Osim toga činjenica da u mnogim porodicama nije samo jedan njen član alkoholičar, već obično više njih, bližih ili daljih rođaka. Stoga se i smatra da je alkoholizam porodična bolest. Istina to ne mora da znači da apsolutno postoji porodična naklonost za alkoholom — iako je ona vrlo vjerovatna — nego da su za sve ili bar većinu članova jedne porodice, uslovi života jednadski i da u njima većina ispoljava istu naklonost.

Poznata i toliko puta utvrđena činjenica da u porodicama alkoholičara postoji veći broj duševnih bolesnika od porodica koje nisu sklone alkoholu. Međutim, mora se uzeti u obzir da u izrješnom broju slučajeva alkohol nije uzrok, nego posljedica duševne poremećenosti.

Mnogi stručnjaci naglašavaju da je sve veći broj žena alkoholičara. U osnovi, nema razlike između muškarca i žene alkoholičara. I kod jednih i kod drugih postoji bolesna duševna kon-

stitucija na koju se nadovezuju ovi ili oni vanjski faktori.

Zanimljiva je i važna činjenica da nema sigurnih dokaza da je sam alkoholizam nasljedan, ali je nasljedno bolesno psihičko stanje koje vodi alkoholizmu. To ima i svoj veliki praktični značaj, jer ako bi se ono moglo izliječiti, samim tim bi bila spriječena strast za alkoholom.

Da u nastojanju alkoholičara i tjelesni uzroci igraju značajnu ulogu, postoje ogledi koji to jasno potvrđuju. Tako, ako se miševi normalno hrane, manji njihov broj dobrovoljno će piti alkoholno piće kada im se ono pruži. Ako im se hrana smanji na polovinu, veći broj životinja umjesto vode pije alkohol. Znači da nedostatak hrane nadoknađuju alkoholom. Drugi ogled: kada se miševima kemijskom substancijom tetrahlorugljenikom ošteti jetra, slično oštećenju koje nastaje kod alkoholičara uslijed djelovanja alkohola na taj organ, onda četiri puta veći broj oboljelih životinja, u odnosu na zdrave, pije alkohol, što znači da pri izvjesnim organskim promjenama u organizmu, postoji veća pozuđa za alkoholom.

[Najzad, postoji dokazi da i vanjski uzroci mogu potpomoći ispoljavanje urođene duševne naklonosti prema alkoholu. Statistički podaci pokazuju da od 500 alkoholičara većina ili nije uopće imala žive roditelje, ili nije imala gotovo nikakav porodični život.]

Zanimljiva je činjenica koja se često susreće u stručnoj literaturi, da je među Jevrejima alkoholizam relativno rijedak. Kao uzrok tome navodi se patrijarhalni život Jevreja i jak uticaj roditelja na djecu, dobri materijalni uslovi života, visoka svijest o intelektualnim predispozicijama, itd.

Iz svih ovih činjenica vidi se da je problem alkoholizma vrlo složen, pa se ne može šematski rješavati, niti jednostrano posmatrati. Sigurno je jedno da ne postoji ni čisto tjelesni, ni čisto psihički uzrok pijanstva. Međutim, da bi se to još sigurnije dokazalo, potrebno je još veći broj kliničkih, socijalno-medicinskih i eksperimentalnih istraživanja.

Dr L. S.

Žena i dom

Olakšajmo sebi kućni posao

Veliki broj žena tuži se na konstantni umor, bol u krstima, otečene noge itd. Najčešći su uzrok tome uslovi i držanje na poslu.

Iako se o tome, za svako radno mjesto, uglavnom vodi briga, žene same pridaju preveliku pažnju. Moramo znati da na primjer za stolom odnosno strojem možemo dulje sjediti a da ne osjetimo ukočenost, ako odmah na početku rada sjednemo ispravno, u spravnih leđa. Naslanjanje koje nam prvi čas izgleda olakšanje, nakon kratkog vremena uslijed iskrivljenog položaja tijela još

nam pojačava umor. Kratak prekid za vrijeme kojeg malo prohodamo, više će nam pomoći.

Još je važnije ispravno držanje kod kućnog posla. Danas se već o tome vodi više brige, upućuje se i savjetuje. Kod izrade pokućstva, kod projektiranja jednog stana, ide se za tim da radna mjesta u kuhinji budu povezana onim redom kako posao teče, da plohe za rad i odlaganje odgovaraju našoj visini, da visina sjedala bude u ispravnom odnosu prema visini ploče stola itd., itd. A sve zato, da bi se zamaranje kod posla svelo na minimum i da se izbjegne nepravilni položaj tijela koji često uzrokuje umor, bolove, a vremenom i kakvu deformaciju.

Najviše se proučava kuhinjsko pokućstvo, jer su radovi u kuhinji najneugodniji i najdulje nas zadržavaju u nepravilnim položajima. Ako malo pratimo kretanje u kuhinji, doći ćemo do toga, da gotovo dvije trećine radova možemo obaviti sjedeći, naročito ako imamo pomoćnu rad-

nu plohu, (tj. onu nešto nižu od normalne a koja se izvlači iz na primjer kuhinjskog ormarića). Ako nabavimo viši stolac, ili na normalni složimo jedan ili dva jastuka, moći ćemo peglati sjedeći i izbjeći da nam noge oteku. Možda nam to u prvi čas neće ići od ruke ali to je samo za kratko vrijeme dok se ne priviknemo.

I neprestano sagibanje kod čišćenja podova ili pranja rublja, jest neugodno. Sagibamo se i nehotice, jer smo još kao djeca navikle da se ti radovi tako obavljaju. Međutim, mnoge radove oko čišćenja podova možemo učiniti raznim četkama i drugim pomagalicama na dugačkom štapu. Posudu ili korito u kojem peremo rublje, postavimo na kakav sanduk ili stolac tako da nam je na ugodnoj visini i da izbjegnemo nepotrebno umaranje.

Da usvojimo sve te navike, potrebna je izvjesna disciplina. Prisiljavajmo same sebe na početku, pa ćemo uskoro osjetiti blagodati novih navika.

PODUZEĆE »LUKA I SKLADIŠTA« ŠIBENIK

POZIVA

sve radnike i službenike, koji su u 1961. godini radili u ovom poduzeću, a imaju pravo na osobni dohodak iznad tarifnog stava u smislu člana 24. i 29. Tarifnog pravilnika ovog poduzeća, da se jave osobno ili da dostave svoju tačnu adresu radi primitka osobnog dohotka iznad tarifnog stava ostvarenog od 1. I do 30. VI. 1961. godine.

Za ostvarenje gornjeg prava zainteresirani treba da se jave što prije, a krajni rok je 3 mjeseca od dana objave.

TABLICA

Rudar	9	7	1	1	32:11	15
Došk	8	7	0	1	24:9	14
Dinara	9	6	1	2	26:15	13
Polet	8	5	0	3	19:20	10
Metalac	9	2	2	5	16:29	6
Aluminij	8	1	2	5	12:20	4
TLM	8	1	1	6	9:18	5
Požar	9	1	1	7	12:29	3
Šibenik II	6	5	0	1	22:9	10